

**A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2016. február 29.
VII. évfolyam 2. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 3

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	3
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	3
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	4
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	6
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	6
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	9
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	16
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	16
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	16
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	16
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	17
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	19
EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT.....	21
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI.....	22
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	22
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	26
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	29
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	30
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	30

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 37

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI.....	37
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI.....	38
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	39
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	39
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	42
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	42
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	42
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	43

Európai uniós jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

3. A Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által 2015. november 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-579/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1.) Átültetheti-e valamely tagállam a 2002/584/IB kerethatározat 4. cikkének 6. pontját a nemzeti jogába oly módon, hogy

- a végrehajtó igazságügyi hatósága minden további nélkül köteles a végrehajtó tagállam állampolgárának vagy lakosának büntetés-végrehajtás céljából történő átadását megtagadni,
- e megtagadás ipso iure megalapozza az említett állampolgárral vagy lakossal szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának átvételére való készséget,
- de a végrehajtás átvételéről szóló döntést csak a büntetés-végrehajtás céljából történő átadás megtagadása után hoznak, és a pozitív döntés 1. a kibocsátó tagállam és a végrehajtó tagállam között fennálló hatályos egyezményben foglalt jogalaptól, 2. az ezen egyezményben rögzített feltételektől és 3. a kibocsátó tagállam – például erre irányuló megkeresés megküldésében megnyilvánuló – együttműködésétől függ,

és ezért fennáll a veszélye annak, hogy a végrehajtó tagállam a büntetés-végrehajtás céljából történő átadás megtagadása után nem tudja átvenni a végrehajtást, jöllehet e veszély nem érinti a büntetés-végrehajtás céljából történő átadás megtagadásának kötelezettségét?

2) Az 1) kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

a) Közvetlenül alkalmazhatja-e a nemzeti bíróság a 2002/584/IB kerethatározat rendelkezéseit annak ellenére, hogy az átmeneti rendelkezésekről szóló (36.) jegyzőkönyv 9. cikke értelmében e kerethatározat joghatása a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése után mindaddig fennmarad, amíg azt hatályon kívül nem helyezik, semmisnek nem nyilvánítják, vagy nem módosítják?

b) Igenlő válasz esetén: kellően pontos és feltétel nélküli-e a 2002/584/IB kerethatározat 4. cikkének 6. pontja ahhoz, hogy a nemzeti bíróság alkalmazhassa azt?

3) Az 1) és 2) b) kérdésre adandó nemleges válasz esetén: az a tagállam, amelynek nemzeti joga a külföldi szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának átvételéhez egy erre vonatkozó egyezményben foglalt jogalapot követel meg, átültetheti-e a 2002/584/IB kerethatározat 4. cikkének 6. pontját a nemzeti jogába oly módon, hogy a 2002/584/IB kerethatározat 4. cikkének 6. pontja maga jelenti a megkövetelt, egyezményben foglalt jogalapot a büntetlenségnek az egyezményben foglalt jogalapra vonatkozó nemzeti követelményével együtt járó veszélyének elkerülése érdekében (lásd az 1) kérdést)?

4) Az 1) és 2) b) kérdésre adandó nemleges válasz esetén: átültetheti-e valamely tagállam a 2002/584/IB kerethatározat 4. cikkének 6. pontját a nemzeti jogába oly módon, hogy a végrehajtó tagállam más tagállam állampolgárságával rendelkező lakosa büntetés-végrehajtás céljából történő átadásának megtagadását ahhoz a feltételhez köti, hogy a végrehajtó tagállam rendelkezzen joghatósággal az európai elfogatóparancsban felsorolt cselekmények tekintetében, és hogy ne ütközzön tényleges akadályokba a végrehajtó tagállamban egy ottani lakossal szemben e cselekmények miatt (esetlegesen) lefolytatandó büntetőeljárás (ilyen akadályt jelent például, ha a kibocsátó tagállam megtagadja a bűnügyi akták végrehajtó tagállamnak történő átadását), jöllehet a

végrehajtó tagállam állampolgára büntetés-végrehajtás céljából történő átadásának megtagadását nem köti ilyen feltételhez?

4. A Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által 2015. november 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-582/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 2008/909/IB kerethatározat 28. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy az abban hivatkozott nyilatkozat csak olyan ítéletekre vonatkozhat, amelyeket 2011. december 5. előtt hoztak meg, függetlenül attól, hogy mikor emelkedtek ezen ítéletek jogerőre, vagy úgy kell értelmezni ezt a rendelkezést, hogy a nyilatkozat csak olyan ítéletekre vonatkozhat, amelyek 2011. december 5. előtt emelkedtek jogerőre?

Gazdasági ügyszak

3. A Prekršajni sud u Bjelovaru (Horvátország) által 2015. szeptember 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-511/15. és C-512/15. sz. ügyek)¹

Az eljárás nyelve: horvát

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A Zakon [o potrošačkom kreditiranju] visszaható hatályát kizárólag e törvény rendelkezései alapján lehet-e értelmezni és értékelni, illetve a Zakon [o potrošačkom kreditiranju] összhangban áll-e az uniós joggal, és különösen a 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 30. cikkével, amelynek (1) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy az irányelvet nem kell alkalmazni azokra a hitel-megállapodásokra, amelyek a nemzeti végrehajtási intézkedések hatálybalépésének időpontjában már léteznek?

2. A fent hivatkozott keretek között a Zakon o potrošačkom kreditiranju 26. cikke (1) bekezdésének 28. pontjában foglalt büntető rendelkezést úgy kell-e értelmezni – az irányelv 23. cikkével összhangban és a 30. cikkében foglalt átmeneti rendelkezések tükrében –, hogy a szóban forgó irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezés megsértése esetére előírt szankciók nem alkalmazhatók azon esetleges jogsértésekre, amelyek a nemzeti végrehajtási intézkedések hatálybalépését megelőzően már létező hitel-megállapodásokhoz kapcsolódnak?

4. A Judecătoria Satu Mare (Románia) által 2015. október 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-534/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a 93/13/EGK irányelv 2. cikkének b) pontját a „fogyasztó” fogalmának meghatározását illetően, hogy az e meghatározásba beleérti, vagy, éppen ellenkezőleg, kizárja abból azokat a természetes személyeket, akik kezesként egy gazdasági társaság által e társaság tevékenységének folytatása céljából megkötött hitelszerződést módosító záradékokat és járulékos szerződéseket (kezesésvállalási szerződéseket vagy ingatlanbiztosítékot alapító szerződéseket) írtak alá, amennyiben e természetes személyeknek semmilyen kapcsolatuk nem áll fenn a gazdasági társaság tevékenységével, és szakmai tevékenységükön kívül eső célból jártak el, figyelemmel arra, hogy a felperesek az alperes hitelezővel kötött hitelszerződés keretében kezdetben természetes személyként nyújtottak biztosítékot a főadós kötelezettségének teljesítéséért – amely főadós jogi személy, és amelynek ügyvezetője a felperes –, de később a szóban forgó szerződést módosították, és az eredeti adós, amelynek ügyvezetője a felperes, az alperes hitelező hozzájárulásával a tartozás átvállalásáról állapodott meg egy másik jogi személlyel, amelynek egyik felperes sem ügyvezetője,

¹ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

hanem azok az új adós jogi személy javára az új szerződés tárgyát képező, az új adós tekintetében fennálló kötelezettség teljesítéséért vállaltak kezességet?

2) Úgy kell-e értelmezni a 93/13 irányelv 1. cikkének bekezdését, hogy az irányelv alkalmazásának hatálya alá kizárólag a kereskedők és fogyasztók között áruk értékesítése vagy szolgáltatások nyújtása tárgyában megkötött szerződések tartoznak, vagy a szóban forgó irányelv hatálya alá tartoznak a valamely hitelszerződéshez – amelynek kedvezményezettje egy gazdasági társaság – kapcsolódó, olyan természetes személyek által megkötött járulékos szerződések (biztosíték tárgyában kötött szerződések vagy kezességvállalási szerződések) is, akiknek semmilyen kapcsolatuk nincs a gazdasági társaság tevékenységével, és a szakmai tevékenységükön kívül eső célból jártak el, figyelemmel arra, hogy a felperesek az alperes hitelezővel kötött hitelszerződés keretében kezdetben természetes személyként nyújtottak biztosítékot a főadós kötelezettségének teljesítéséért – amely főadós jogi személy, és amelynek ügyvezetője a felperes -, de később a szóban forgó szerződést módosították, és az eredeti adós, amelynek ügyvezetője a felperes, az alperes hitelező hozzájárulásával a tartozás átvállalásáról állapodott meg egy másik jogi személlyel, amelynek egyik felperes sem ügyvezetője, hanem azok az új adós jogi személy javára az új szerződés tárgyát képező, az új adós tekintetében fennálló kötelezettség teljesítéséért vállaltak kezességet?

5. Az Audiencia Provincial de Cantabria (Spanyolország) által 2015. október 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-554/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Összeegyeztethető-e azon elvvel, amely szerint a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 7. cikkével a fogyasztókkal kötött szerződésben foglalt, tisztességtelen jellege miatt semmis küszöb-kikötés visszaható hatályának korlátozása?

2) Összeegyeztethető-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 7. cikkével az olyan joghatások fenntartása amelyek a fogyasztókkal kötött szerződésekbe foglalt, tisztességtelen jellege miatt semmisnek nyilvánított küszöb-kikötésből erednek?

3) Összeegyeztethető-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 7. cikkével a fogyasztókkal kötött szerződésben foglalt, tisztességtelen jellege miatt semmis küszöb-kikötés visszaható hatályának korlátozása a gazdasági rend súlyos zavaraival kapcsolatos kockázat megállapítása és a jóhiszeműség okán?

4) Amennyiben az előző kérdésre igenlő válasz adandó, a fogyasztókkal kötött szerződésben foglalt, a végrehajtást megalapozó vagy a tartozás összegének megállapítását lehetővé tévő szerződéses kikötés tisztességtelen jellege miatt végrehajtás alá vont fogyasztó által benyújtott végrehajtási kifogás esetén, összeegyeztethető-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 7. cikkével az, amit gazdasági rend súlyos zavarainak kockázata feltehetően jelenthet vagy azon konkrét gazdasági adatokat figyelembe véve kell-e azt meghatározni és értékelni, amelyek alapján megállapítják, hogy milyen makrogazdasági hatással jár a visszaható hatály biztosítása?

5) A fogyasztókkal kötött szerződésben foglalt, a végrehajtást megalapozó vagy a tartozás összegének megállapítását lehetővé tévő szerződéses kikötés tisztességtelen jellege miatt végrehajtás alá vont fogyasztó által benyújtott végrehajtási kifogás esetén összeegyeztethető-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 7. cikkével a gazdasági rend súlyos zavarai kockázatának értékelése, azon gazdasági hatásokra figyelemmel, amelyekkel a kikötés tisztességtelen jellege miatt az egyéni keresetek vagy végrehajtási kifogások nagy számú fogyasztó általi potenciális gyakorlása járna? Vagy éppen

ellenkezőleg, a végrehajtás alá vont fogyasztó által indított konkrét végrehajtási kifogásoknak a gazdaságra gyakorolt hatásaira figyelemmel kell-e ezt értékelni?

6) Ha a harmadik kérdésre igenlő választ kell adni, összeegyeztethető-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 7. cikkével bármely eladó vagy szolgáltató magatartásának absztrakt értékelése a jóhiszeműség megállapíthatásához?

7) Vagy, éppen ellenkezőleg, az említett jóhiszeműséget esetenként kell-e vizsgálni és értékelni, az eladó vagy szolgáltató által a szerződéskötéskor és a tisztességtelen feltétel szerződésbe foglalásakor tanúsított konkrét magatartásra figyelemmel, a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének értelmezésében?

Munkaügyi ügyszak

3. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2015. október 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-539/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni az Alapjogi Charta 21. cikkét a 2000/78/EK irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdésével, valamint 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben – az Alapjogi Charta 28. cikkére is figyelemmel –, hogy

- a) a kollektív szerződésben rögzített olyan szabályozás, amely az életpálya kezdetén a foglalkoztatási időszakokra hosszabb előrelépési időt ír elő, és így a magasabb fizetési fokozatba történő előrelépést megnehezíti, életkoron alapuló közvetett eltérő bánásmódot valósít meg,
- b) és igenlő válasz esetén pedig úgy kell-e értelmezni, hogy az ilyen szabályozás különösen az életpálya kezdetén fennálló kevesebb szakmai tapasztalatra tekintettel megfelelő és szükséges?

Polgári ügyszak

8. A Sąd Najwyższy (Lengyelország) által 2015. július 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-367/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lengyel

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikkét lehet-e úgy értelmezni, hogy a megsértett szerzői vagyoni jogok jogosultjának lehetősége van arra, hogy a neki okozott kárért kártérítést kérjen a vonatkozó általános elvek alapján vagy a kár és a szerzői jog megsértését okozó tény és az elszenvedett kár közötti okozati összefüggés bizonyítása nélkül a megfelelő díjazás kétszeresének, vagy a szerző jog szándékos megsértése esetén háromszorosának megfelelő összeg megfizetését kérje, miközben a 2004/48 irányelv 13. cikke úgy rendelkezik, hogy a bíróság a kártérítésről a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett szempontok figyelembevételével dönt, és e cikk kizárólag másodlagosan rendelkezik úgy, hogy a bíróság a kárt indokolt esetben átalányösszegben állapíthatja meg az irányelv 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett tényezők alapján?

2) Az irányelv 13. cikke alapján az érintett fél kérelmére megállapítható-e olyan átalány-kártérítés, amelynek összegét előre meghatározzák, és amely a megfelelő díjazás kétszeresét vagy háromszorosát jelenti, tekintettel arra, hogy az irányelv preambuluma (26) preambulumbekzdése úgy rendelkezik, hogy az irányelvnek célja nem az, hogy büntető jellegű kártérítést vezessen be?

9. A Rechtbank Midden-Nederland (Hollandia) által 2015. október 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-527/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell értelmezni a szerzői jogi irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, hogy az e rendelkezés értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” valósul meg akkor, ha valamely személy olyan terméket (médialejátszót) értékesít, amelyre e személy olyan weboldalakra mutató hiperlinkeket tartalmazó kiegészítőket telepített, amelyeken szerzői jogi védelem alatt álló műveket, például filmeket, sorozatokat és élő adásokat tettek közvetlenül hozzáférhetővé a jogosultak engedélye nélkül?

2) Jelentőséggel bír ezzel összefüggésben, hogy

— a szerzői jogi védelem alatt álló műveket korábban egyáltalán nem, vagy kizárólag előfizetés keretében hozták-e nyilvánosságra az interneten a jogosultak engedélyével?

— az olyan weboldalakra mutató hiperlinkeket tartalmazó kiegészítők, amelyeken a jogosultak engedélye nélkül tettek közvetlenül hozzáférhetővé szerzői jogi védelem alatt álló műveket, szabadon hozzáférhetők-e, és maguk a felhasználók is telepíthetik-e azokat a médialejátszóra?

— a weboldalak és ezzel az azokon – a jogosultak engedélye nélkül – hozzáférhetővé tett szerzői jogi védelem alatt álló művek a nyilvánosság által a médialejátszó nélkül is letölthetők-e?

3) Úgy kell-e értelmezni a szerzői jogi irányelv (2001/29/EK irányelv) 5. cikkét, hogy nem az e rendelkezés (1) bekezdésének b) pontja [eredeti 19. o.] értelmében vett „jogszerű felhasználásról” van szó akkor, ha valamely végfelhasználó időleges másolatot készít valamely szerzői jogi védelem alatt álló mű harmadik fél olyan weboldaláról történő valós idejű átvitele [„streaming”] mellett, amelyen ezt a szerzői jogi védelem alatt álló művet a jogosult(ak) engedélye nélkül kínálják?

4) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

A végfelhasználó által valamely szerzői jogi védelem alatt álló mű olyan weboldalról történő valós idejű átvitele mellett készített időleges másolat, amelyen ezt a szerzői jogi védelem alatt álló művet a jogosult(ak) engedélye nélkül kínálják, ebben az esetben kiállja-e a szerzői jogi irányelv (2001/29/EK irányelv) 5. cikkének (5) bekezdése szerinti „háromlépcsős teszt” próbáját?

10. A Tribunal da Relação do Porto (Portugália) által 2015. november 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-558/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A Negyedik gépjármű-biztosítási irányelv (a 2005. május 11-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított 2000. május 16-i 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv), konkrétan annak (16a) preambulumbekkezdése, illetve a 4. cikke, figyelemmel e cikk (4), (5) és (8) bekezdéseire (amelyeket a 2003. április 14-i 72-A/2003. sz. Decreto-Lei-jel módosított 1985. december 31-i 522/85. sz. Decreto-Lei 43. cikke ültette át a portugál jogba), a maguk összességében véve lehetővé teszik-e azon biztosítóintézet megbízottjának perelhetőségét, amely nem abban az országban működik, ahol a közlekedési baleset miatt kártérítés iránt keresetet indítanak valamely másik európai uniós országban kötött kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás alapján?

2) A kérdésre adandó igenlő válasz esetén, a képviselő perelhetőségének említett lehetősége a képviselőre vonatkozó azon megbízás konkrét feltételeitől függ-e, amely az említett képviselőt a biztosítóintézethez köti?

11. A Riigikohus (Észtország) által 2015. november 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-572/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: észt

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló, 2009. május 6-i 469/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (kodifikált változat) (1) 21. cikkének (2) bekezdését, hogy az lerövidíti az időtartamát azon kiegészítő oltalmi tanúsítványnak, amelyet valamely tagállamban e tagállam Európai Unióhoz történő csatlakozásának időpontja előtt a nemzeti jog alapján adtak ki, és amelynek időtartama valamely hatóanyag tekintetében az e tanúsítványban szereplő adatok alapján meghaladná a tizenöt évet attól az időponttól számítva, amikor először engedélyezték az érintett hatóanyag kombinációját vagy a hatóanyagot tartalmazó gyógyszer forgalomba hozatalát az Unióban?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Összhangban áll-e az uniós joggal, különösen a megszerzett jogok védelmére vonatkozó általános uniós jogi elvekkel, a visszaható hatály tilalmának elvével és az Európai Unió Alapjogi Chartájával a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló, 2009. május 6-i 469/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (kodifikált változat) 21. cikkének (2) bekezdése?

12. A Lietuvos Aukščiausiasio Teismo (Litvánia) által 2015. november 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-587/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: litván

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A 2009/103 irányelv 2. cikkét, 10. cikkének (1) és (4) bekezdését, valamint 24. cikkének (2) bekezdését, továbbá a belső szabályzat 3. cikkének (4) bekezdését, 5. cikkének (1) és (4) bekezdését, 6. cikkének (1) bekezdését, és 10. cikkét, valamint a Charta 47. cikkét (együttesen vagy külön-külön, de az említett rendelkezések sérelme nélkül) úgy kell-e értelmezni, hogy ha:

- valamely nemzeti biztosítási iroda (A iroda) kártérítést fizet annak a károsultnak, aki ezen iroda letelepedési helye szerinti tagállamban szenvedett közúti balesetet, mivel a károkozásért felelős másik tagállambeli állampolgár nem rendelkezett felelősségbiztosítással;
- e kártérítés miatt átszállnak a károsult jogai A irodára, amely a kárrendezés során felmerült költségek megtérítését kéri a felelős személy származási országában lévő nemzeti biztosítási irodától (B iroda);
- B iroda független vizsgálat lefolytatása vagy további információ kérése nélkül teljesíti az A iroda megtérítésre irányuló kérését;
- B iroda bírósági eljárást indít az alperesek (a felelős személy és a gépjármű tulajdonosa) ellen a nála felmerült költségek megtérítésére,

akkor az említett eljárások felperese (B iroda) az alperessel (a felelős személy és a gépjármű tulajdonosa) szembeni igényt alapozhatja kizárólag arra, hogy az A irodának megfizette a költségeket, és a felperes egyáltalán nem köteles bizonyítani, hogy az alperes/felelős személy polgári jogi felelősségének megállapításához szükséges feltételek (vétkesség, jogellenes cselekmény, okozati összefüggés és a kár összege) teljesültek, és nem köteles bizonyítani, hogy a károsult kártérítése során a külföldi jogot megfelelően alkalmazták?

2. A 2009/103 irányelv 24. cikke (1) bekezdése ötödik albekezdésének c) pontját és a belső szabályzat 3. cikkének (1) és (4) bekezdését (együttesen vagy külön-külön, de az említett rendelkezések sérelme nélkül) úgy kell-e értelmezni, miszerint az A iroda valamely károsult által elszenvedett kár megtérítésére vonatkozó végleges határozatának meghozatala előtt köteles világos és érthető módon (egyebek mellett a tájékoztatás nyelvére is tekintettel) tájékoztatni a felelős személyt és a gépjármű tulajdonosát (amennyiben a kettő nem ugyanaz) a kárigények rendezésének megkezdéséről és

előrehaladásáról, és elegendő időt kell biztosítani arra, hogy az illető megjegyzést fűzzön a kártérítésről és/vagy a kártérítés összegéről meghozandó határozathoz, vagy az ellen kifogást emeljen?

3. Amennyiben az 1. kérdésre nemleges válasz adandó (vagyis az alperesek [a felelős személy és a gépjármű tulajdonosa] kérheti a felperest [B iroda] bizonyíték bemutatására, illetőleg kifogást emelhet vagy kifejezheti kétségeit egyebek mellett a közúti baleset körülményeivel, a felelős személy polgári jogi felelősségére vonatkozó szabályozási rendszer alkalmazásával, a kár összegével és annak kiszámítási módjával szemben), a 2009/103 irányelv 2. cikkét, 10. cikkének (1) bekezdését és 24. cikkének (2) bekezdését, valamint a belső szabályzat 3. cikke (4) bekezdésének második albekezdését (együttesen vagy külön-külön, de az említett rendelkezések sérelme nélkül) úgy kell-e értelmezni, miszerint függetlenül attól, hogy B iroda a végleges határozat meghozatala előtt nem kérte A irodát, hogy nyújtson tájékoztatást a közúti baleset helyszíne szerinti országban alkalmazandó jogszabályok értelmezéséről és a kárrendezésről, A irodának minden esetben tájékoztatnia kell a fentiekről B irodát, amennyiben ez utóbbi ezt később kéri, valamint minden másról, ami B iroda számára az alperesekkel (a felelős személlyel és a gépjármű tulajdonosával) szembeni kártérítési igényét megalapozza?

4. Amennyiben a 2. kérdésre igenlő válasz adandó (vagyis A iroda köteles tájékoztatni a felelős személyt és a gépjármű tulajdonosát a kárrendezési eljárásról és lehetőséget kell biztosítania, hogy a felelősséget vagy a kár nagyságát illetően kifogást emeljen), milyen következményekkel jár A iroda részéről a tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása:

a) B iroda azon kötelezettségére, hogy teljesítse az A iroda megtérítésre irányuló kérését;

b) a felelős személynek és a gépjármű tulajdonosának azon kötelezettségére, hogy B iroda részére megtérítse az ezen irodánál felmerült költségeket?

5. A belső szabályzat 5. cikkének (1) és (10) bekezdését úgy kell-e értelmezni, miszerint A iroda által a károsultnak fizetett kártérítés összegét az A iroda által viselt vissza nem térítendő kockázatnak kell tekinteni (kivéve, ha B iroda viseli ezt a kockázatot), és nem pedig az ugyanazon közúti balesetben érintett másik személy vagyoni kötelezettségének, tekintettel főként a jelen ügy körülményeire:

— a kártérítési szerv (A iroda) eredetileg elutasította a károsult kártérítési igényét;

— a károsult emiatt kártérítési keresetet indított;

— az A irodával szemben indított keresetet az alsóbb szintű bíróságok mint megalapozatlant és kellőképpen nem bizonyítottat elutasították;

— a károsult és A iroda csak egy magasabb szintű bíróságon jutott peren kívüli megegyezésre, amikor e bíróság figyelmeztetett arra, hogy peren kívüli megegyezés hiányában az ügyet ismételt vizsgálatra vissza kell utalni;

— az A iroda a peren kívüli megegyezésről szóló döntését lényegében azzal indokolta, hogy így megelőzhető az elhúzódó pereskedés miatt felmerülő további költségek;

— jelen eljárások során egy bíróság sem állapította meg a közúti balesetben részes alperes felelősségét (vétkességét)?

Közigazgatási ügyszak

10. A Finanzgericht Baden-Württemberg (Németország) által 2015. szeptember 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-478/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni az egyrészről az Európai Közösség és annak tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség között létrejött, a személyek szabad mozgásáról szóló, 1999. június 21-i megállapodás rendelkezéseit, különösen annak preambulumát, 1., 2., 4., 11., 16. és 21. cikkét, valamint I. mellékletének 7., 9. és 15. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében az adott államban teljes körű adókötelezettség alá tartozó állampolgártól azért tagadják meg a mellékfoglalkozásként végzett oktatói tevékenységre vonatkozó adómentes jövedelemhányad

levonását, mert az említett tevékenységet nem olyan közjogi jogi személy alkalmazásában vagy megbízásából végzi, amelynek a székhelye Európai Unió valamely tagállamában vagy valamely olyan másik államban található, amelyre alkalmazandó az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás, hanem a Svájci Államszövetség területén székhellyel rendelkező közjogi jogi személy alkalmazásában vagy megbízásából?

11. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) által 2015. szeptember 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-497/15. és C-498/15. sz. ügyek)²

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Akként kell-e értelmezni az arányosságnak a nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló az Európai Parlament és a Tanács 1999. június 17-i 1999/62/EK irányelv (a továbbiakban: Eurovignette irányelv) 9a. cikkében foglalt követelményét, hogy azzal ellentétes a közigazgatási bírósággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről szóló 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bírásgréndelet) 9. mellékletével bevezetethez hasonló szankciórendszer, amely a viszonylati jegyek megváltásával kapcsolatos szabályok megsértése esetére – a szabályszegések súlyától függetlenül – általánösszegű bírság kiszabását írja elő?

2. Megfelel-e a Bírásgréndelet 9. mellékletében meghatározott közigazgatási bírság az Eurovignette irányelv 9a. cikkében foglalt azon követelménynek, hogy a nemzeti jog által megalkotott szankciónak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie?

3. Akként kell-e értelmezni az arányosságnak az Eurovignette irányelv 9a. cikkében szereplő követelményét, hogy azzal ellentétes egyrészt az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló, a jogsértés elkövetőinek objektív felelősségét bevezető szankciórendszer, másrészt pedig az e rendszerben előírt szankció súlyozása?

12. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2015. szeptember 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-508/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az EGK–Törökország társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat 7. cikke első bekezdésének első franciabekezdését, hogy akkor is teljesülnek a ténybeli feltételek, ha a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállaló családtagja olyan időszakot követően lakott jogszerűen három évet e munkavállalóval, amelyben a családtagra jogosult a családtag említett rendelkezés értelmében engedélyezett odaköltözését követően kilépett a tagállam rendes munkaerőpiacáról?

2) Úgy kell-e értelmezni az 1/80 határozat 7. cikkének első bekezdését, hogy a rendes munkaerőpiachoz tartozó török munkavállalóhoz való költözés e rendelkezés szerinti engedélyezésének kell tekinteni a tartózkodási engedély megújítását akkor, ha az érintett családtag az említett rendelkezés értelmében engedélyezett odaköltözése óta megszakítás nélkül együtt él a török munkavállalóval, aki azonban időközbeni kilépését követően csak az engedély megújításának időpontja óta tartozik ismét a tagállam rendes munkaerőpiacához?

² A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

13. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2015. szeptember 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-509/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Az EGK–Törökország társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat 7. cikke szerinti családegyesítés engedélyezésének tekinthető-e az, ha a nem a munkaerőpiachoz tartozó családegyesítésre jogosultakhoz való költözés engedélyezését követően olyan időpontban újítják meg a családtag tartózkodási engedélyét, amikor a családtagnak jogszerű lakóhelyet biztosító, családegyesítésre jogosult személy munkavállalóvá válik?

14. A Nejvyšší správní soud (Cseh Köztársaság) által 2015. október 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-528/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: cseh

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Önmagában az a körülmény, hogy valamely jogszabály nem határozza meg a külföldi állampolgár esetében a szökés komoly veszélyének értékeléséhez szükséges tárgyilagos kritériumokat (a 604/2013 rendelet 2. cikkének n) pontja), az említett rendelet 28. cikkének (2) bekezdése szerinti őrizet alkalmazhatatlanságához vezet-e?

15. A College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Hollandia) által 2015. október 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-536/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a 2002/22/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdését, hogy kérések alatt a valamely másik tagállamban székhellyel rendelkező olyan vállalkozás kérését is érteni kell, amely az e tagállamban és/vagy más tagállamokban nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása céljából kér információt?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: Az a szolgáltató, amely telefonszámokat ad ki, és valamely nemzeti szabályozás alapján köteles az előfizetők hozzájárulását kérni a szabvány telefonkönyvekbe és szabvány tudakozószolgálatokba való bekerüléshez, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve alapján a hozzájárulás-kérés során különbséget tehet-e annak alapján, hogy a 2002/22/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése értelmében információt kérő vállalkozás melyik tagállamban nyújt telefonkönyv- vagy tudakozószolgálat-szolgáltatást?

16. A Bundesverwaltungsgericht (Németország) által 2015. október 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-535/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a REACH-rendelet 5. cikkét, hogy a REACH-rendelet 6., 7., 21. és 23. cikkére is figyelemmel az Unió területéről nem vihetők ki anyagok, kivéve, ha azokat a REACH-rendelet II. címének vonatkozó rendelkezéseivel összhangban – amennyiben ez az előírás – regisztrálták?

17. A Tribunale di Santa Maria Capua Vetere (Olaszország) által 2015. október 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-542/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az [EUMSZ] 49. cikket és az [EUMSZ] 56. cikket], valamint az egyenlő bánásmód és a tényleges érvényesülés elveit, hogy azokkal ellentétes a szerencsejátékokkal kapcsolatos olyan nemzeti szabályozás, amely olyan új pályázatnak (a 2012. április 26-i 44. sz. törvény [10. cikkének (9 g) bekezdésében] foglaltak szerinti) kiírását írja elő koncessziók odaítélése tekintetében, amely a gazdasági és pénzügyi kapacításra vonatkozó követelmény nemteljesítése esetén a pályázatból történő kizárást előíró kikötést tartalmaz, amennyiben a két különböző pénzügyi származó két banki referencia mellett alternatív kritériumok nem kerültek előírásra?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (1) 47. cikkét, hogy azzal ellentétes a szerencsejátékokkal kapcsolatos olyan nemzeti szabályozás, amely olyan új pályázatnak (a 2012. április 26-i 44. sz. törvény [10. cikkének (9 g) bekezdésében] foglaltak szerinti) kiírását írja elő koncessziók odaítélése tekintetében, amely a gazdasági és pénzügyi kapacításra vonatkozó követelmény nemteljesítése esetén a pályázatból történő kizárást előíró kikötést tartalmaz iratok és a [szupra]nacionális szabályozás által megkövetelt alternatív választási lehetőségek hiányának okán?

3) Ellentétes-e az [EUMSZ] 49. cikkel és az [EUMSZ] 56. cikkel] az olyan nemzeti szabályozás, amely de facto megakadályoz bármely határokon átnyúló tevékenységet a szerencsejátékok ágazatában, az említett tevékenység gyakorlásának formájától függetlenül, különösen (a Bíróság (harmadik tanács) [C-660/11. sz.] Biasci-ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletében foglalt megállapítások szerint) azokban az esetekben, amikor közbiztonsági célból az állam területén lévő vállalkozás közvetítőinek fizikai ellenőrzésére kerül sor?

18. A Conseil d'État (Franciaország) által 2015. október 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-543/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 34. és 36. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal összeegyeztethetetlen az alapeljárásban szereplőhöz hasonló, többek között a jelen határozat 1., 15. és 17-19. pontjában leírt kapacitási mechanizmus a villamos energia területén?

Ezen belül:

a) Bár a kapacitási mechanizmus csak rendelkezésre állásuk, nem pedig tényleges termelésük alapján nyújt díjazást a kapacitások után, továbbá tekintettel arra, hogy a szolgáltatók kötelezettségeinek meghatározásánál figyelembe veszik az összekapcsolódások hatásait, ami meglazítja a külföldi kapacitások e mechanizmusból való, a rendelet általi kizárása, illetve az ebből potenciálisan következő, a befektetők források felosztására vonatkozó döntéseinek és a szolgáltatók ellátásra vonatkozó döntéseinek terén jelentkező, a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelmet korlátozó hatás közötti ok-okozati viszonyt, úgy kell-e értelmezni a Szerződés 34. cikkét, hogy azzal összeegyeztethetetlen az ilyen kizáró intézkedés?

b) Figyelemmel a villamos energia belső piaca európai jogi szabályozásának alakulására, a valamely tagállam lakossága villamosenergia-ellátásának biztonságára irányuló cél az EUMSZ 36. cikkben szereplő közbiztonság fogalma alá tartozhat-e?

c) Figyelemmel többek között a tagállamok részére a villamosenergia-ellátásuk biztonságának biztosítására alkalmas politikák meghatározása terén fenntartott mérlegelési mozgástérre, milyen kritériumok alapján lehet megvizsgálni, hogy egy piaci és decentralizált kapacitási mechanizmus – amely az európai villamosenergia-piac jelenlegi állapotában kizárja a külföldi kapacitásokat, amit az összekapcsolódások figyelembevételével kompenzál a szolgáltatók kötelezettségeinek

meghatározásánál – alkalmas-e arra, hogy megfeleljen a Szerződés 36. cikkének alkalmazásához megkövetelt arányosság feltételének?

19. A Kúria (Magyarország) által 2015. október 20-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-547/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet 96. cikkének (2) bekezdését, hogy az áru fuvarozójának minősül nemcsak az a személy, aki az áru fuvarozására az eladóval fuvarozási szerződést kötött (szerződéses- vagy főfuvarozó), hanem az a személy is, aki a szerződéses- vagy főfuvarozóval kötött további fuvarozási szerződés alapján a fuvarozást részben vagy egészben lebonyolítja (alfuvarozó)?

2. Az 1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén, úgy kell-e értelmezni a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet 96. cikkének (2) bekezdését, hogy az olyan esetben, mint ami a jelen ügyben szerepel, olyan kötelezettséget ró az alfuvarozóra, aminek értelmében az alfuvarozó az áru továbbfuvarozását megelőzően köteles hitelt érdemlően meggyőződni arról, hogy a főfuvarozó az árut a rendeltetési vámhivatalnál valóban előírászerűen bemutatta?

20. A Förvaltningsrätten i Linköping (Svédország) által 2015. október 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-549/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: svéd

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A 2009/28 irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében szereplő „tömegmérleg” és „keverék” fogalmakat úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállamok kötelesek elfogadni a tagállamok között összekapcsolt gázhálózaton keresztül történő biogáz-kereskedelmet?

2) Amennyiben az 1. kérdésre nemleges válasz adandó, ebben az esetben az irányelv releváns rendelkezése összeegyeztethetők-e az EUMSZ 34. cikkel annak ellenére, hogy alkalmazása valószínűleg kereskedelemlátó hatással bír?

21. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2015. október 26-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-553/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az ellenőrzött szervezet által végzett tevékenység lényeges részének meghatározása során a nem részvényes közigazgatási szerv által a nem részvényes önkormányzatok javára elrendelt tevékenységeket is figyelembe kell-e venni?

2) Az ellenőrzött szervezet által végzett tevékenység lényeges részének meghatározása során a részvényes önkormányzatok javára szóló, az úgynevezett hasonló kontroll feltételének tényleges teljesülését megelőző odaítéléseket is figyelembe kell-e venni?

22. A Tribunal Administrativo e Fiscal de Leiria (Portugália) által 2015. október 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-555/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A) A 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 132. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezése szerint a nem hagyományos terápiákat, különösen az oszteopátiát, egészségügyi (paramedikális) tevékenységnek kell-e tekinteni?

B) Az az adóalany, aki a nemzeti jogszabály szerint olyan paramedikális tevékenység folytatására jogosult, mint a fizioterápia, azonban egészségügyi szakmai tevékenysége gyakorlása során különbségtétel nélkül vagy kiegészítő tevékenységként a fizioterápiára jellemző, illetve oszteopátiás kezeléseket egyaránt alkalmaz, a 2006/112/EK tanácsi irányelv 132. cikke (1) bekezdése c) pontja, és ezáltal a héatörvénykönyv 9. cikke tekintetében általánosan paramedikális tevékenységet folytató szakembernek minősül-e, és ezáltal mentesül-e a héa alól?

23. A Vilniaus apygardos teismas (Litvánia) által 2015. november 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-567/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: litván

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A 2004/18/EK irányelv 1. cikkének (9) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a társaság:

- amelyet valamely ajánlatkérő alapított és amely vasúti szállítási tevékenységet végez, nevesítetten közcélú vasúti infrastruktúrát üzemeltet, személy- és áruszállítást végez;
- amely független módon dönt üzleti tevékenységéről, állapítja meg üzleti stratégiáját, fogad el határozatokat a vállalat tevékenysége feltételeiről (termékpiac, vevőszegmens és így tovább), részt vesz az Európai Unió területén és azon kívül a piaci versenyben, gördülő állományok gyártásával és javításával foglalkozik és részt vesz e tevékenységekhez kötődően a közbeszerzési eljárásokban, harmadik felektől (az anyavállalaton kívüli személyektől) megrendeléseket fogad be;
- amely gördülő állományok javítására irányuló szolgáltatásokat kínál az alapítójának belső tranzakciók keretében és e szolgáltatások értéke a vállalat tevékenységének 90 %-át teszi ki;
- amelynek az alapítója felé teljesített szolgáltatásai biztosítják az alapító személy- és áruszállítási tevékenységének biztosítását;

nem tekintendő ajánlatkérőnek?

Amennyiben az Európai Unió Bírósága azt állapítja meg, hogy a vállalat ajánlatkérőnek minősül a fent megállapított feltételek alapján, úgy kell-e értelmezni a 2014/18/EK irányelv 1. cikkének (9) bekezdését, hogy a vállalat elveszíti ajánlatkérői jogállását, amennyiben a házon belüli, a társaság alapítójának minősülő ajánlatkérő irányában fennálló gördülő állományok javításának nyújtásából származó tevékenységének értéke lecsökken és az kevesebb, mint a társaság tevékenységéből a teljes pénzügyi eredmény 90 %-a, vagy annak nem képezi fő részét?

24. A Cour d'appel de Paris (Franciaország) által 2015. november 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-562/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a 2006. december 12-i 2006/114/EK irányelv 4. cikkének a) és c) bekezdését, amelynek értelmében „az összehasonlító reklám [...] megengedett, ha [...] nem megtévesztő, tárgyilagosan hasonlítja össze ezen áruk és szolgáltatások egy vagy több jelentős, lényeges, ellenőrizhető és jellemző tulajdonságát”, hogy az egyes forgalmazó cégek által árusított termékek

árának összehasonlítása csak akkor megengedett, ha a termékeket azonos típusú vagy méretű üzletekben árusítják,

2) A 2005/29/EK irányelv értelmében lényeges információnak minősül-e az a tény, hogy azon üzletek, amelyek árait az összehasonlítás kiterjed, különböző típusúak és méretűek, és ezt feltétlenül a fogyasztó tudomására kell-e hozni,

3) Igenlő válasz esetén milyen mértékben és milyen reklámhordozón keresztül kell ezt az információt a fogyasztóval közölni.

25. Az Administrativen sad Veliko Tarnovo (Bulgária) által 2015. november 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-576/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni egymással összefüggésben a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 273. cikkét, 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját, 9. cikkének (1) bekezdését és 14. cikkének (1) bekezdését az adósemlegesség és az arányosság elvére figyelemmel, hogy a tagállamoknak lehetőségük van a valamely adóalanyok adóztatandó értékesítések nyomán átadott termékek tényleges hiányát ugyanazon termékek ugyanazon személy által utólag, ellenszolgáltatás fejében teljesített adóztatandó értékesítéseként kezelni anélkül, hogy a termékek megrendelőjének kiléte megállapítást nyert volna, ha ennek célja a héa-csalás megakadályozása?

2) Úgy kell-e értelmezni az első kérdésben említett rendelkezéseket az adósemlegesség és az arányosság elvére figyelemmel, hogy a tagállamoknak lehetőségük van a teljesített adóztatandó értékesítésekre vonatkozó, adójogi szempontból releváns dokumentumok könyvelésbe vételének valamely adóalany általi elmulasztását a fent vázolt módon kezelni, ha ez az említett célt szolgálja?

3) Úgy kell-e értelmezni egymással összefüggésben a 2006/112/EK irányelv 273., 73. és 80. cikkét az egyenlő bánásmód és az arányosság elvére figyelemmel, hogy a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy olyan nemzeti rendelkezések alapján, amelyek nem a héa-irányelv átültetését szolgálják, a héa-irányelv 73. cikkében foglalt általános szabálytól és az ezen irányelv 80. cikkében kifejezetten rögzített kivételektől eltérően határozzák meg az adóalapot adóalanyok által teljesített termékértékesítések esetében, ha ennek célja egyrészt a héa-csalás megakadályozása, másrészt a lehető legmegbízhatóbb adóalap meghatározása az adott ügyletek tekintetében?

26. A High Court of Justice Queen's Bench Division (Administrative Court) (Egyesült Királyság) által 2015. november 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-591/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában, valamint a Gibraltár és az Egyesült Királyság között fennálló alkotmányjogi viszonyra tekintettel:

1.1. Az uniós jog alkalmazásában úgy kell-e kezelni Gibraltárt és az Egyesült Királyságot, mintha egyetlen tagállamhoz tartoznának, azzal a következménnyel, hogy nem alkalmazandó az EUMSZ 56. cikk, kivéve, amennyiben az alkalmazható valamely belső intézkedésre? Másodlagosan,

1.2. Az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdésére tekintettel Gibraltár alkotmányjogi szempontból az Európai Unión belül az Egyesült Királyságtól elkülönülő terület jogállásával rendelkezik-e, amely miatt a Gibraltár és az Egyesült Királyság közötti szolgáltatásnyújtás Unión belüli kereskedelemnek minősül az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában? Harmadlagosan,

1.3. Harmadik országnak vagy területnek kell-e tekinteni Gibraltárt azzal, hogy az Európai Unió joga

csak olyan körülmények között vonatkozik a kettőjük közötti kereskedelemre, amikor az uniós jogot valamely tagállam és harmadik állam viszonylatában kell alkalmazni? Negyedlegesen,

1.4. Az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában valamilyen más módon kell-e kezelni a Gibraltár és az Egyesült Királyság közötti alkotmányjogi viszonyt?

2) Az új adórendszerben szereplő intézkedések jellemzőihez hasonló jellemzőkkel bíró nemzeti adóintézkedések korlátozzák-e a szolgáltatásnyújtás szabadságát az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában?

3) Amennyiben igen, úgy a(z új adórendszerhez hasonló) belföldi intézkedéseknek a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított céljai jogszerű célok-e, amelyek alkalmasak arra, hogy igazolják a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikkben előírt szabadságára vonatkozó korlátozást?

27. A Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) által 2015. november 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-592/15. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjában szereplő fogalmak, különösen a „bizonyos kulturális szolgáltatások” kifejezés, kellően világosak és pontosak-e ahhoz, hogy a 13. cikk A. része (1) bekezdésének n) pontja közvetlen hatállyal rendelkezzen annak érdekében, hogy nemzeti átültető jogszabály hiányában mentesítse az adó alól a közintézmények vagy egyéb elismert intézmények által teljesített, a jelen ügyben az ellenérdekű fél által teljesítetthez hasonló kulturális szolgáltatásokat?

2) Mérlegelési mozgásteret biztosítanak-e a tagállamok számára a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjában szereplő fogalmak, különösen a „bizonyos kulturális szolgáltatások” kifejezés, azok átültető jogszabályokkal való alkalmazása tekintetében, és ha igen, milyen mérlegelési mozgástérről van szó?

3) Alkalmazni kell-e a fentiekkel megegyező következtetéseket a héa-irányelv (2) 132. cikke (1) bekezdésének n) pontjára?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzé ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzé ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

3. A Bíróság (hatodik tanács) 2015. november 11-i ítélete (az Employment Tribunal Birmingham [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Kathleen Greenfield kontra The Care Bureau Ltd. (C-219/14. sz. ügy)³

1) Az 1998. április 7-i 98/23/EK tanácsi irányelvvel módosított, az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló, 1997. június 6-án kötött keretmegállapodás 4. szakaszának 2. pontját, valamint a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkét

³ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 8. szám, Munkaügyi ügyszak, 25. szám alatt.

úgy kell értelmezni, hogy a munkavállaló által ledolgozott munkaórák számának a növekedése esetén a tagállamok nem kötelesek azt előírni, hogy a már megszerzett és esetlegesen igénybe vett fizetett éves szabadságra való jogosultságot visszamenőlegesen, az említett munkavállaló új munkaritmusa szerint újraszámítsák. Az újraszámítást ugyanakkor el kell végezni azon időszak tekintetében, amelynek során a munkaidő növekedett.

2) Az említett keretmegállapodás 4. szakaszának 2. pontját, valamint a 2003/88 irányelv 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a fizetett éves szabadságra való jogosultságot azonos elvek szerint kell kiszámítani, legyen szó akár a munkaviszony megszűnése esetén járó, az igénybe nem vett fizetett éves szabadságért járó pénzübeli megváltásról, akár a munkaviszony fenntartása esetén a fizetett éves szabadságra való jogosultság fennmaradó részének a meghatározásáról.

4. A Bíróság (első tanács) 2015. november 11-i ítélete (a Juzgado de lo Social no 33 de Barcelona [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Cristian Pujante Rivera kontra Gestora Clubs Dir SL, Fondo de Garantía Salarial (C-422/14. sz. ügy)⁴

1) A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1998. július 20-i 98/59/EK tanácsi irányelv 1. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a korlátozott időtartamra vagy meghatározott feladatra nézve kötött szerződéssel rendelkező munkavállalókat az e rendelkezés értelmében vett, az érintett telephelyen „rendszerint” alkalmazott munkavállalóknak kell tekinteni.

2) A 98/59 irányelv 1. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontja értelmében vett „csoportos létszámcsökkentés” fennállásának megállapításakor – ami maga után vonja ezen irányelv alkalmazását – az említett rendelkezés második albekezdésében foglalt azon feltételt, amely szerint az „elbocsátottak száma legalább öt fő”, úgy kell értelmezni, hogy az a munkaszerződések elbocsátással egy tekintet alá eső megszüntetésére nem, hanem kizárólag a szűk értelemben vett elbocsátásokra vonatkozik.

3) A 98/59 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a munkaszerződés lényeges elemeinek a munkáltató általi egyoldalú és a munkavállalóra hátrányos lényeges megváltoztatása, amelyre nem az érintett egyéni munkavállaló személyében rejlő ok miatt kerül sor, az „elbocsátásnak” az ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerinti fogalmába tartozik.

Polgári ügyszak

7. A Bíróság (első tanács) 2015. november 11-i ítélete (a Juzgado de Primera Instancia no 7 de Las Palmas de Gran Canaria [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Tecom Mican SL és José Arias Domínguez (C-223/14. sz. ügy)⁵

1) A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkezelés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 16. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e cikk szerinti „bíróságon kívüli irat” fogalma nem csupán a hatóságok vagy igazságügyi tisztviselők által készített vagy hitelesített iratokat foglalja magában, hanem az olyan magánokiratokat is, amelyek hivatalos eljárás szerinti továbbítása a külföldön lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező címzett részére valamely jog vagy polgári jogi, illetve kereskedelmi jogi igény gyakorlásához, bizonyításához vagy megóvásához szükséges.

2) Az 1393/2007 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy valamely bíróságon kívüli irat az e rendeletben meghatározott módon akkor is kézbesíthető, ha a kérelmező ezen irat első kézbesítését az említett rendeletben meg nem határozott módon, vagy pedig az e rendeletben meghatározott más továbbítási módokon foganatosította.

⁴ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 12. szám, Munkaügyi ügyszak, 41. szám alatt.

⁵ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 8. szám, Polgári ügyszak, 33. szám alatt.

3) Az 1393/2007/EK rendelet 16. cikkét úgy kell értelmezni, hogy amennyiben e cikk alkalmazásának feltételei teljesülnek, nem kell esetről esetre megvizsgálni, hogy valamely bíróságon kívüli irat kézbesítésének van-e határon átnyúló vonatkozása, és szükséges-e a belső piac megfelelő működéséhez.

8. A Bíróság (második tanács) 2015. november 11-i ítélete (a Landgericht Münster [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Klausner Holz Niedersachsen GmbH kontra Land Nordrhein-Westfalen (C-505/14. sz. ügy)⁶

Olyan körülmények között, mint amelyek az alapeljárás tárgyát képezik, az uniós joggal ellentétes az, hogy a jogerő elvét megfogalmazó nemzeti jogi szabály alkalmazása megakadályozza, hogy az a nemzeti bíróság, amely úgy ítélte meg, hogy az általa elbírálendő ügy tárgyát képező szerződések az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése harmadik mondatának megsértésével végrehajtott, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülnek, megállapítsa az e jogsértésből eredő valamennyi következményt olyan jogerős nemzeti bírósági határozat miatt, amely annak vizsgálata nélkül mondta ki a szerződések hatályának fennmaradását, hogy e szerződések állami támogatást nyújtanak-e.

9. A Bíróság (negyedik tanács) 2015. november 12-i ítélete (a Cour d’appel de Bruxelles [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Hewlett-Packard Belgium SPRL kontra Reprobel SCRL (C-572/13. sz. ügy)⁷

1) *Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontját és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját az e rendelkezésekben említett „méltányos díjazás” fogalmát illetően úgy kell értelmezni, hogy különbséget kell tenni aszerint, hogy a papíron vagy más hasonló hordozón történő többszörözést fotómechanikai vagy ehhez hasonló hatással járó eljárással bármely felhasználó végzi, vagy pedig azt természetes személy, magáncélra, kereskedelmi célt közvetlenül vagy közvetve sem szolgáló célból végzi.*

2) *A 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontjával és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárás tárgyát képező, amely lehetővé teszi a tagállamnak, hogy a jogosultakat megillető méltányos díjazás egy részét a szerzők által létrehozott művek kiadóinak juttassa, anélkül hogy e kiadókat bármilyen kötelezettség terhelné arra nézve, hogy biztosítsák, akár közvetve is, hogy a szerzők a díjazás tőlük elvont részét megkapják.*

3) *A 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontjával és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával főszabály szerint ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárás tárgyát képező, amely a méltányos díjazás beszédésének olyan differenciálatlan rendszerét vezet be, amely a zenei kották többszörözéseire is vonatkozik, továbbá e rendelkezésekkel ellentétes az ilyen szabályozás, amely a méltányos díjazás beszédésének olyan differenciálatlan rendszerét vezet be, amely a jogellenes forrásból származó, jogsértő többszörözésekre is kiterjed.*

4) *A 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontjával és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárás tárgyát képező, amely olyan rendszert vezet be, amely a jogosultakat megillető méltányos díjazás finanszírozása céljából két díjformát vegyít egymással, nevezetesen egyrészt a védelem alatt álló művek többszörözésére alkalmas készülékek gyártója, importőre vagy Közösségen belüli vevője által e készülékeknek az államterületen történő forgalomba hozatalakor – a többszörözési műveletet megelőzően – megfizetett átalánydíjat, másrészt egy kizárólag az elvégzett többszörözések számával megszorított egységár alapján – e többszörözési műveletet követően – meghatározott arányos díjat, amely az e többszörözéseket végző természetes vagy jogi személyeket terheli, amennyiben:*

⁶ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 3. szám, Polgári ügyszak, 14. szám alatt.

⁷ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 2. szám, Polgári ügyszak, 12. szám alatt.

- az előzetesen megfizetett átalánydíjat kizárólag attól a sebességtől függően számítják ki, amellyel az adott készülék a többszörözést végezni képes;
- az utólagosan beszedett arányos díj attól függően változik, hogy a díjfizetésre kötelezett együttműködött-e a díj beszedését illetően;
- a kombinált díjrendszer összességében véve nem foglal magában olyan mechanizmusokat, többek között visszatérítés formájában, amelyek lehetővé tennék a tényleges hátrány és az átalányjelleggel meghatározott hátrány szempontjainak egymást kiegészítő módon történő alkalmazását a felhasználók különféle csoportjai tekintetében.

10. A Bíróság (kilencedik tanács) 2015. november 19-i ítélete (a Hof van beroep te Brussel [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – SBS Belgium NV kontra Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM) (C-325/14. sz. ügy)⁸

Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem végez az e rendelkezés értelmében vett nyilvánossághoz közvetítést az a műsorsugárzó szervezet, amely a műsorhordozó jeleket kizárólag a jelek elosztóihoz közvetíti anélkül, hogy e jelek e közvetítés során vagy alkalmával nyilvánosan hozzáférhetőek lennének, majd az elosztók az említett jeleket előfizetőikhez közvetítik, hogy azok megnézhessék e műsorokat, feltéve, hogy a szóban forgó elosztók eljárása nem minősül egyszerű technikai megoldásnak, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

11. A Bíróság (negyedik tanács) 2015. november 19-i ítélete (a Varbergs tingsrätt [Svédország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – P kontra Q (C-455/15. PPU. sz. ügy)⁹

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 23. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a gyermek mindenekfelett álló érdekére figyelemmel, a valamely tagállam jogrendjében lényegi jelentőségűnek tekinthető jogszabály vagy e jogrendben alapvetőnek elismert jog nyilvánvaló megsértése hiányában, e rendelkezés nem teszi lehetővé e tagállam azon bírósága számára, amely úgy tekinti, hogy joghatósággal rendelkezik ahhoz, hogy valamely gyermek feletti felügyeleti jogról határozzon, egy másik tagállam azon bírósága által hozott határozat elismerésének megtagadását, amely az e gyermek feletti felügyeleti jogról határozott.

Közigazgatási ügyszak

15. A Bíróság (negyedik tanács) 2015. november 12-i ítélete (a Vilniaus apygardos administracinis teismas [Litvánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Bronius Jakutis, Kretingalės kooperatinė ŽŪB kontra Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos valstybė (C-103/14. sz. ügy)¹⁰

1) A közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK rendelet 7. cikkének (1) bekezdését, 10. cikkének (1) bekezdését

⁸ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 10. szám, Polgári ügyszak, 45. szám alatt.

⁹ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 11. szám, Polgári ügyszak, 67. szám alatt.

¹⁰ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 6. szám, Közigazgatási ügyszak, 95. szám alatt.

és 121. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a „közvetlen kifizetések új tagállamoktól eltérő tagállamokban alkalmazandó szintje” fogalma úgy értendő, hogy az említett szint a 2012. év vonatkozásában az összes közvetlen kifizetés 90 %-os szintjével volt egyenlő, és hogy a „közvetlen kifizetések szintje az új tagállamokban” fogalma úgy értendő, hogy ez utóbbi szint a 2012. év vonatkozásában a 2004. április 30-i összetételű Európai Közösség tagállamai kifizetéseinek a szintjével volt egyenlő.

2) A Litvániában a 2012. évre vonatkozó kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések nyújtásának az engedélyezéséről szóló, 2012. július 2-i C(2012) 4391 final bizottsági végrehajtási határozat érvénytelen, viszont Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések vizsgálata során nem derült fény olyan körülményre, amely érintené a 73/2009 rendelet 10. cikke (1) bekezdése végének, illetve a 132. cikke (2) bekezdése utolsó albekezdése végének érvényességét.

3) Az említett kérdések vizsgálata során nem derült fény olyan körülményre, amely érintené a 73/2009 rendelet 132. cikke (2) bekezdésének az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2010. február 18-án közzétett helyesbítésből következő megszövegezése szerinti utolsó albekezdésének érvényességét.

4) A közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról szóló, 1999. május 17-i 1259/1999/EK tanácsi rendelet 1c. cikke (2) bekezdésének utolsó albekezdésének – amelyet a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány illesztett a rendeletbe – a litván nyelvi változatában alkalmazott „dydis” kifejezésnek ugyanaz a jelentése, mint a 73/2009 rendelet 132. cikke (2) bekezdésének utolsó albekezdésének litván nyelvi változatában alkalmazott „lygis” kifejezésnek.

16. A Bíróság (ötödik tanács) 2015. november 12-i ítélete (a Helsingin hovioikeus [Finnország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Valev Visnapuu kontra Kihlakunnansyyttäjä (Helsinki), Suomen valtio – Tullihallitus (C-198/14. sz. ügy)¹¹

1) Az EUMSZ 110. cikket, továbbá a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkének (1) bekezdését, valamint 7. és 15. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan tagállami szabályozás, amely jövedéki adót állapít meg bizonyos italos-palackokra, ugyanakkor adómentességet biztosít e palackok hatékony visszaváltási rendszerhez tartozása esetén.

2) Az EUMSZ 34. cikket és az EUMSZ 36. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében a valamely más tagállamban letelepedett eladó az alkoholtartalmú italoknak az első tagállamban lakó fogyasztók számára való kiskereskedelmi értékesítése érdekében folytatott importhoz szükséges kiskereskedelmi engedély követelménye alá tartozik, amennyiben az italokat ez az eladó maga szállítja, vagy harmadik személy általi szállításukról gondoskodik, feltéve hogy e szabályozás alkalmas a megvalósítani kívánt célkitűzés, a jelen esetben a közegészség és a közrend védelmének megvalósítására, továbbá e célkitűzés nem érhető el legalább ugyanilyen hatékonysággal kevésbé korlátozó eszközök útján, és e szabályozás nem képezi önkényes megkülönböztetés vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközét; mindezeknek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

17. A Bíróság (negyedik tanács) 2015. november 17-i ítélete (az Oberlandesgericht Koblenz [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – RegioPost GmbH & Co. KG kontra Stadt Landau in der Pfalz (C-115/14. sz. ügy)¹²

1) A 2011. november 30-i 1251/2011/EU bizottsági rendelettel módosított, az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak

¹¹ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 7. szám, Közigazgatási ügyszak, 117. szám alatt.

¹² A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 7. szám, Közigazgatási ügyszak, 103. szám alatt.

összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 26. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes a valamely tagállam valamely regionális egységének olyan jogszabálya, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely arra kötelezi az ajánlattevőket és alvállalkozóikat, hogy az ajánlatukhoz csatolandó írásbeli nyilatkozatban kötelezettséget vállaljanak arra, hogy a közbeszerzési szerződés tárgyát képező szolgáltatások teljesítése keretében foglalkoztatott alkalmazottaiknak az e jogszabályban meghatározott minimálbért fizetik.

2) Az 1251/2011 rendelettel módosított 2004/18 irányelv 26. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes a valamely tagállam valamely regionális egységének olyan jogszabálya, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely előírja az azon ajánlattevők és alvállalkozók közbeszerzési eljárásban való részvételének kizárását, akik elutasítják, hogy az ajánlatukhoz csatolandó írásbeli nyilatkozatban kötelezettséget vállaljanak arra, hogy a közbeszerzési szerződés tárgyát képező szolgáltatások teljesítése keretében foglalkoztatott alkalmazottaiknak az e jogszabályban meghatározott minimálbért fizetik.

18. A Bíróság (hatodik tanács) 2015. november 19-i ítélete (a Högsta förvaltningsdomstolen [Svédország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Skatteverket kontra Hilka Hirvonen (C-632/13. sz. ügy)¹³

Az, hogy a jövedelmük legnagyobb részét a forrásállamból szerző, külföldi illetőségű adóalanyoktól, akik a forrásadórendszerrel választották, a jövedelemadóztatás keretében megtagadják, hogy ugyanolyan személyes levonásokat érvényesítsenek, mint amilyenek a belföldi illetőségű személyeket az általános adórendszer keretében megilletnek, nem valósít meg az EUMSZ 21. cikkbe ütköző hátrányos megkülönböztetést, amennyiben a külföldi illetőségű adóalanyok nincsenek összességében nagyobb adótehernek kitéve annál, mint amilyen az ő helyzetükkel összehasonlítható helyzetben lévő belföldi illetőségű adóalanyok, valamint a velük azonos megítélés alá tartozó személyek jövedelmeit terheli.

19. A Bíróság (harmadik tanács) 2015. november 19-i ítélete (a Finanzgericht Baden-Württemberg [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Roman Bukovansky kontra Finanzamt Lörrach (C-241/14. sz. ügy)¹⁴

Az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló, 1999. június 21-én Luxembourgban aláírt megállapodás 2. cikkében, valamint e megállapodás I. mellékletének 9. cikkében hivatkozott hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az egyenlő bánásmódnak az elvét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan kettős adóztatás elkerüléséről szóló kétoldalú egyezmény, mint a 2002. március 12-i felülvizsgálati jegyzőkönyvvel módosított, a Svájci Államszövetség és a Németországi Szövetségi Köztársaság között 1971. augusztus 11-én kötött egyezmény, amely alapján valamely svájci állampolgársággal nem rendelkező németországi adóalany nem önálló tevékenységből származó jövedelmének megadóztatására irányuló joghatóság, jöllehet e személy lakóhelyét Németországból Svájcba helyezte át, miközben fenntartotta munkahelyét az első államban, az e jövedelmek forrása szerinti államot, azaz a Németországi Szövetségi Köztársaságot illeti meg, míg a hasonló helyzetben lévő svájci állampolgár nem önálló tevékenységből származó jövedelmének megadóztatására irányuló joghatóság a lakóhely szerinti új államot, a jelen ügyben a Svájci Államszövetséget illeti meg.

Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

II. A Törvényszék (második tanács) T-346/12. sz., Magyarország kontra Európai Bizottság ügyben 2015. szeptember 15-én hozott ítélete ellen Magyarország által 2015.

¹³ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 3. szám, Közigazgatási ügyszak, 43. szám alatt.

¹⁴ A kérdést l.: Hírlevél V. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak, 152. szám alatt.

december 2-án benyújtott fellebbezés (C-644/15 P. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Fellebbezési kérelmek:

Fellebbezésében Magyarország azt kéri, hogy a Bíróság

- semmisítse meg a Törvényszék által a T-346/12. sz. ügyben hozott ítéletet;
- érdemben döntse el az ügyet az alapokmány 61. cikkében biztosított lehetősége alapján;
- kötelezze a Bizottságot az eljárás költségeinek a viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

A Magyar Kormány álláspontja szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a Bizottság a gyümölcs- és zöldségágazatban működő termelői szervezeteknek – az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 103e. cikke alapján – nyújtott nemzeti pénzügyi támogatás részleges közösségi visszatérítéséről való döntés során jogalappal rendelkezett ahhoz, hogy az Unió általi visszatérítés összegét a bejelentett támogatási összegekhez rendelje.

A Magyar Kormány álláspontja szerint a Bizottság az 1234/2007/EK és a 1580/2007/EK rendelet vonatkozó rendelkezéseinek együttes értelmezése alapján nem volt jogosult arra, hogy a termelői szervezeteknek nyújtott nemzeti pénzügyi támogatás részleges közösségi visszatérítéséről való döntés során csak azon összegek erejéig engedélyezze a visszatérítést, amelyeket a nemzeti támogatás nyújtására vonatkozó engedély kérelmezésekor a Magyar Kormány mint becsült, várható, illetve elméleti összegeket megadott.

A 1234/2007/EK rendelet 103e. cikke alapján a nemzeti támogatásra vonatkozó bizottsági engedély a támogatás nyújtására vonatkozik, nem pedig arra, hogy a Bizottság felső határt állapítson meg a nyújtható támogatás vonatkozásában. Ilyen felső határt egyértelműen előír az 1234/2007 rendelet, amikor meghatározza, hogy a nemzeti támogatás nem lépheti túl a tagok, illetve a termelői szervezet működési alaphoz való pénzügyi hozzájárulásának 80 %-át. A nemzeti támogatás részleges közösségi visszatérítésére vonatkozó szabályok sem teszik lehetővé, hogy a Bizottság e részleges visszatérítés engedélyezése során a visszatérítés felső határának azt az összeget állapítsa meg, amelyet a tagállam az engedély kérelmezése során – akár mint össztámogatási összeget, akár mint az egyes termelői szervezeteknek nyújtandó támogatási összeget – a Bizottsággal közölt.

Az 1580/2007 rendelet 94. cikke (1) bekezdése második albekezdésének szövegében az „összeg” kifejezés – az 1234/2007 rendelet 103e. cikkében hivatkozott 80 %-os támogatási korlát és az 1580/2007 rendelet 67. cikkében hivatkozott, a működési alap növelésére vonatkozó 25 %-os korlát együttes figyelembevételével – azt a célt szolgálja, hogy a Bizottság az engedélyezés során már előre kalkulálni tudjon a potenciálisan kifizethető nemzeti támogatások összegével, és így az esetleges visszatérítés mértékével is. Ezáltal az összegek bejelentésének szükségképpen nem az a célja, hogy a bejelentett összegek kerüljenek jóváhagyásra, hanem, hogy az alaprendeletben és a Bizottsági rendeletben foglalt szabályozás alapján egyértelmű legyen a Bizottság számára a potenciálisan kifizetésre kerülő támogatás nagysága.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Bfv.III.1.085/2015/18.

Az Európai Unió tagállama által hozott ügydöntő határozat vonatkozásában a "ne bis in idem" elve és a "res iudicata" hatás közvetlenül érvényesül; a külföldi ítélet érvényének elismerése annak nem feltétele. Következésképp az újabb ügyben eljáró bíróságnak kell összevetnie a külföldi ítélet és a magyarországi vád tényállást, és személyi és tárgyi egyezőség esetén az eljárást meg kell szüntetnie.

Jelen ügyben az volt az eldöntendő kérdés, mi a „res iudicata” hatása, és ez eltérő-e akkor, ha a korábbi ítélet külföldi.

A kérdés felmerülésének alapfeltétele a korábbi jogerős elítélés. Alaki és anyagi jogerő-hatás kiváltására egyaránt csak a bíróság ügydöntő határozata képes. A Be. 257. § (1) bekezdés második mondata szerint a bíróságnak az a határozata az ügydöntő, ami a vádról, illetve a vád alapján folyó eljárás lezárásáról (megszüntetéséről) érdemben határoz. A Be. XIII. Fejezet II. Címe ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatait kimerítően felsorolja; ezek közé tartozik az ítélet (ha a bíróság a terheltet bűnösnek mondja ki vagy felmenti) és az eljárást megszüntető végzés (Be. 329.-332. §).

A bíróság - mint más hatóság - határozatának főszabályként kötőereje van, ami azt jelenti, hogy a saját határozatát nem változtathatja meg (egyszerű kötőerő). Az alaki jogerő azt jelenti, hogy az egyébként kötőerővel rendelkező határozat ellen rendes jogorvoslatnak nincs helye; tehát más által sem változtatható.

Az anyagi jogerő pedig azt jelenti, hogy a bíróság az ügyben véglegesen döntött; tehát az ügy eldöntése iránt újból nem indítható eljárás; a döntés bizonyítottságot jelent, végrehajtható. Büntetőügyben az anyagi jogerő szempontjából - értelemszerűen - az jelent ügyet eldöntő rendelkezést, ami a vádról, illetőleg a vád alapján folyó eljárás lezárásáról (megszüntetéséről) érdemben és végérvényesen dönt. Ezáltal jut ugyanis kifejezésre a büntetőjog alkalmazásának véglegessége, és érvényesül a „ne bis in idem” elve, valamint a „res iudicata” joghatása.

Az anyagi jogerő-hatás tehát kettős: pozitívan alapja a büntetőjogi főkérdésben hozott ítéleti döntés véglegeségének, bizonyosságának, valamint - végrehajtható rendelkezés esetében (tehát a felfüggesztő és felmentő rendelkezések kivételével) - a végrehajthatóságnak. Negatívan pedig kizáró hatása van, ami a többszöri eljárás tilalmában („ne bis in idem”) ölt testet. A törvény főszabályként tiltja a már jogerősen elbírált bűncselekmény miatt ugyanazon személy ellen - a perújítást, felülvizsgálatot és a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati eljárás lefolytatását, továbbá a Be. 349. § (2) bekezdése szerinti, összefüggő ok alapján való újbóli döntés esetét kivéve - az újabb büntetőeljárást. Mindez egyaránt vonatkozik a felmentő és a bűnösséget megállapító ítéletre.

A tilalom indoka a személyi szabadságjogok alkotmányos védelme, ami jelentős mértékben a büntetőeljárás által biztosított. Senkit nem szabad újból felelősségre vonni, ha a (korábbi) jogerős ítélet tárgya ugyanaz, mint ami miatt az újabb büntetőeljárás indulna. A kizáró hatást - azaz azt a kérdést, hogy kire és mire terjed ki a többszöri eljárás tilalma - a személyi (alanyi) és tárgyi terjedelem szempontjából kell vizsgálni. Ez ad feleletet arra a kérdésre, hogy milyen esetekben zárja ki a jogerő az újabb eljárást.

Mindkét szempontból a tettazonosság szabályai alkalmazandók. A többszöri eljárás tilalma alanyi vonatkozásban személyazonosságot feltételez, csak azt a személyt védi, aki a megelőző büntetőeljárás (akár elítélt, akár felmentett) terheltje volt. A kétszeres büntetés elhárítása érdekében a törvény kizárja, hogy ugyanazért a cselekményért ugyanazon, már egyszer felmentett személy másodszor is büntetőjogi felelősségre vonható, vagy a már egyszer elítélt ugyanazért a cselekményért másodszor is megbüntethető legyen. A tárgyi terjedelmet illetően a kizáró hatás érvényesüléséhez a jogerős ítélettel befejezett és a később meginduló büntetőeljárás tárgyának azonosnak kell lennie. Ha az előbbi jogerős ítélet tényállása ugyanazt a történeti eseményt öleli fel, mint amely az utóbbi eljárás tárgya, ez utóbbinak nincs helye. Ehhez azonban szükséges a két történeti esemény azonossága, mert eltérő történeti esemény már nem gátolja az újabb eljárás lefolytatását.

A tettazonosság tehát két történeti tény, eseménysorozat azonosságát, az ítélet és a vád viszonyában pedig azt a követelményt jelenti, hogy a vád és az ítélet ugyanarra a történeti eseményre vonatkozzék, a vád és az ítélet tényei azonosak legyenek. A tettazonosság akkor valósul meg, ha az ítélet azokon a tényeken alapul, amelyeket a vád magában foglal; ellenben a tettazonosság hiányzik, ha az ítélet olyan tények megállapítását nem tartalmazza, amelyek miatt vádat emeltek. A tettazonosság kapcsán az ítélezési gyakorlat csak azt kívánja meg, hogy a vád és az ítélet ugyanazt a tényt, eseménysorozatot és eredményt rögzítse, de nem jelenti, hogy a vád és az ítélet tényállása a legapróbb részletekig mechanikusan egyező legyen. (EBH 2005/1199.; BJD 9440.; BH 2005/7.; BH 2011/245.)

A tettazonosság jelentősége egyfelől az ítélet és a vád viszonyában, valamint védekezési jog gyakorlásában áll; másfelől a jogerő terjedelmének és a többszöri eljárás tilalmának meghatározásában. Ekként a tettazonosság kérdésének felmentő ítéletnél is jelentősége van. A tettazonosságra vonatkozólag a korábbi jogerős ítélet tárgyává tett történeti eseménysorozatot kell összemérni az új eljárás tárgyának történeti eseménysorozatával.

A Be. 6. § (3) bekezdés d) pontja többszöri eljárás tilalmával kapcsolatban

- egyfelől a „terhelt cselekménye” kifejezést használja, ami értelemszerűen a „vád tárgyává tett cselekmény”, s ekként az újabb eljárásra,
- másfelől a „már jogerősen elbírálták” megjelölés pedig a korábbi jogerős ítélettel befejezett eljárásra utal.

Amit korábban a bíróság elbírált, azt az ítélet tárgyává tette. Ez nem mindig azonos a korábbi vád tárgyával. A kizáró hatás terjedelmének szempontjából nem a korábbi, hanem az újabb vád terjedelme bír jelentőséggel.

Az összemérést az újabb eljárás (esetleg: vád) tárgyául és a korábbi ítélet tárgyául szolgáló ténybeliség között kell elvégezni. Lényeges a történetileg lejátszódó eseménysor azonossága. A többszöri eljárás tilalmának egyik alapja tehát az új és a régi eljárásban a terhelt azonossága, a másik pedig a két eljárás tárgyának azonossága; vagyis az elkövető és a magatartása által meghatározott azonos eljárástárgy. A kizáró hatás olyan tényekre érvényesül, amelyeket a bíróság a korábbi ítéletben ténylegesen elbírált, akár a vád tárgyai voltak, akár nem.

Lehetséges viszont az új eljárás olyan tények alapján, amelyek - mint önálló tények, mint más történeti eseménysorozat elemei - kívül álltak a korábban már elbírált történeti eseménysorozaton, illetve az új történeti eseménysor a jogerős ítélet után játszódott le.

A tettazonosságnak ez az eljárásjogi értelme nem azonos az anyagi büntetőjogi egység fogalmával. Lehetnek cselekmények, amelyek az anyagi jogi szemszögből nézve halmazati viszonyban állnak egymással, de azért az eset körülményei szerint mégis egy egységes történeti eseményhez tartoznak. A bírói gyakorlat lényegileg az egység és a többség közötti megkülönböztetés anyagi jogi kereteit használja fel a kizáró hatás terjedelmének megítélésénél. Amennyiben a jogerős ítélet meghozatala előtt véghezvitt, de utóbb ismertté vált cselekmény a már az ítéletben megvizsgált és elbírált cselekménnyel együtt belefér egy egységes bűncselekmény fogalmába, mint amilyen a természetes és a folytatólagos egység esete, akkor a jogerős ítélet általában ezt az újonnan felderített cselekvést is magában foglalja, és ez a terhelt másodszori elítélését megakadályozza.

A későbbi eljárás tárgyául szolgáló egyes részcsselekmények újabb elbírálását tehát a korábbi elbírálás jogereje megakadályozza. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az egységbe tartozó egyes részcsselekményeket csak egységesen lehet elbírálni, az egyes részcsselekmények tárgyában külön ítélet nem hozható (6/2009. BJE). Bűncselekményi többség esetén azonban a jogerőre emelkedett ítélet, amely a halmazatba beleférő egy vagy több bűncselekmény tekintetében döntött, már nem zárja ki ugyanannak a személynek olyan más bűncselekményért való büntetőjogi felelősségre vonását, amelyet a jogerős ítélet még nem értékelt.

Ha azonban ugyanannak az elkövetőnek egy cselekménye több bűncselekményt valósít meg, a bíróság viszont csak az egyikben állapította meg a terhelt bűnösségét, az ítélet jogereje a másik bűncselekményben való bűnösség megállapítását célzó újabb büntetőeljárást a Be. 6. § (4) bekezdése értelmében kizárja. Az ekként téves minősítésben megnyilvánult törvénysértés - önmagában - tovább nem orvosolható. Ha pedig az első ügyben meghozott ítélet jogerőre emelkedése után derültek ki olyan tények, amelyek egy korábbi bűncselekmény megállapítását indokolják, perújításnak van helye. Ehhez képest pedig jelen ügyben - az anyagi jogerő mindezen joghatása (tehát a „ne bis in idem” és a „res iudicata”) szempontjából - közömbös, hogy a korábbi (elítélő) ítélet más joghatóság alatt keletkezett.

Ezt egyértelművé teszi az Európai Bíróság

- C-187/01. számú ügyben hozott döntése, miszerint a kétszeres büntetés tilalmának elve nem feltételezi a tagállamok büntető törvényhozásának harmonizációját vagy közelítését, továbbá

- a C-436/04. számú ügyben hozott döntése, miszerint sem az Európai Unió működéséről szóló Szerződés büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködéséről szóló VI. Címének, sem a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezménynek nincs olyan rendelkezése, mely az utóbbi egyezmény 54. Cikke szerinti „ne bis in idem” elv alkalmazását harmonizációtól, vagy akár csak a tagállamok büntetőjogi szabályainak közelítésétől tenné függővé. Ez az elv tehát szükségképpen feltételezi a nemzeti jogszabályok harmonizációjának hiányában azt, hogy minden részes állam elismeri a más részes államban hatályos büntetőjog alkalmazását, még akkor is, ha saját nemzeti jogának alkalmazása eltérő eredményre vezetne.

Ugyanakkor le kell szögezni - éppen ezen határozatok alapján - azt is, hogy a „ne bis in idem” elv esetében, eltérően a Polgári Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. Cikkének (7) bekezdésétől (ENSZ Egyezségokmány) és az emberi jogokról szóló európai egyezmény (Egyezmény) 7. kiegészítő jegyzőkönyvének 4. Cikkétől, nem a bűncselekmény-fogalom használatos, hanem az adott történeti tényállásnak, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő körülmények együttesének az azonossága minősül irányadó szempontnak, függetlenül a tényállás jogi minősítésétől és a védett jogi tárgytól.

Ehhez képest a történeti tényállás azonosságának végérvényes mérlegelése a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság feladata, amelynek arról kell határoznia, hogy a történeti tényállás egymáshoz időben, térben és tárgyuk szerint elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének minősül-e.

Mindezek alapján rámutat a Kúria arra, hogy

- más, amikor a külföldi ítélet érvényét ismeri el a nemzeti joghatóság és

- más, amikor a nemzeti joghatóság a külföldi ítélet anyagi jogerő-hatásának érvényét állapítja meg.

A külföldi ítélet érvényének elismerése a külföldi ítélet hazai végrehajtásának, végrehajthatóságának a lehetőségét teremti meg. A külföldi ítélet anyagi jogerő hatása érvénye megállapítása viszont az újabb büntetőeljárás, ismételt elítélés akadálya. Ekként teremthető összhang abban, hogy a felmentő ítélet érvényének elismerésére nincs mód, viszont a felmentő ítélet is alapja a „ne bis in idem” elvnek. A kettő nem feltételezi egymást. Ugyanakkor a „res iudicata” hatás érvénye feltételezi a tettazonosság - már kifejtettek szerinti - megállapításának lehetőségét és tényét.

Kétségtelen, hogy jelen esetben a jogerős ügydöntő határozat nem rögzíti a vád szerinti tényállást, ugyanakkor - amint a vád törvényességének kérdésében - a felülvizsgálat tényálláshoz kötöttsége ez esetben sem akadálya, hogy az iratok alapján vizsgálható legyen az egyébként kizárólag eljárásjogi indokokon alapuló jogi álláspont helyessége. Így jelen ügyben az iratok tartalma alapján megvan az eljárást megszüntető végzés felülvizsgálhatóságának alapja.

Bfv.III.1.959/2015/2.

A külföldi ítélet érvényét elismerő és a büntetés végrehajtásának átvétele feltételeinek fennállását megállapító végzés nem ügydöntő határozat, ezért felülvizsgálati eljárásban nem támadható.

A Be. 257. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az a határozata ügydöntő, melyben a vádról, illetőleg a vád alapján folyó eljárás lezárásáról (megszüntetéséről) érdemben határoz.

A Be. XIII. Fejezetének II. Címe - ennek megfelelően - az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatait kimerítően felsorolja; ezek közé tartozik az ítélet (ha a bíróság a vádlottat bűnösnek mondja ki vagy felmenti) és az eljárást megszüntető végzés (Be. 329-332. §), valamint a tárgyalás mellőzésével hozott végzés [Be. 544. § (3) bekezdés].

A külföldi ítélet érvényének elismerése és a büntetés végrehajtásának átvétele tárgyában hozott határozat tehát nem ügydöntő, ennél fogva felülvizsgálata törvényben kizárt.

A teljesség érdekében utalt arra a Kúria, hogy az Európai Unió tagállamaival folytatott büntügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény 110. § (3) bekezdése szerint a jogerős szabadságvesztés büntetést kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazó tagállami határozat magyarországi elismerése és végrehajtása esetén is csak a határozatot hozó tagállam hatósága jogosult a határozat bármilyen felülvizsgálatával kapcsolatos döntés meghozatalára.

A kifejezetten a külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló magyarországi eljárásban esetlegesen megvalósult törvénysértés pedig kizárólag a Be. XIX. Fejezete szerinti, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján folyó eljárásban orvosolható; azt azonban a Be. 431. §-a értelmében csak a legfőbb ügyész jelentheti be.

Gazdasági ügyszak

Pfv.VII.21.328/2015/4.

A kamatváltozás referencia kamathoz kötése nem tisztességtelen, a kamat mértékének változása ilyen esetben a szerződésben nem határozható meg.

A kölcsönszerződés a 6/2013. PJE határozatban írtak szerint effektivitási kikötéssel ellátott deviza kölcsönszerződés. A kölcsön folyósítására és a törlesztésekre ugyanis devizában került sor. Így, a felek között nem devizaalapú kölcsönszerződés jött létre, kétnemű árfolyam alkalmazását nem kötötték ki.

A perbeli szerződés nem adott jogosultságot az alperesnek a kamat egyoldalú, saját döntésétől függő módosítására. A felek megállapodása tartalmazta, hogy az abban foglaltak mellett, a jogviszonyokra az alperes általános szerződési feltételei, valamint a Fogyasztóknak Nyújtott Hitelekre Vonatkozó Általános Szerződési Feltételek mindenkor érvényes változata az irányadó. Ez utóbbinak 5. pontja az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztók által is érthető módon rögzítette, hogy a szerződésben feltüntetett kamat, mely referencia kamatok változásával, hogyan módosul. A kamatváltozás automatikusan, bárki által ellenőrizhető módon ment végbe a referencia kamatok változásának függvényében. A kamatváltozás referencia kamathoz kötése a 2/2012. PK vélemény 6. pontjában írtak alapján nem tisztességtelen. A kamat meghatározása nem ütközik a 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213 § (1) bekezdés b) pontjába sem. Referencia kamatra utalással történő kamatváltozás meghatározás esetén a kamatmérték a szerződés teljes időszakára előre tételesen nem tüntethető fel. A referencia kamat alakulása ugyanis előre nem látható.

A 87/102/EGK irányelv a fogyasztói hitelre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szól, és ennek a felperesek által hivatkozott rendelkezése az irányelv hatályáról, nem a szerződésmódosítási tilalomról rendelkezik. Ezen irányelvet ugyanakkor hatályon kívül helyezte a fogyasztói hitel-megállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/48. EK irányelv. Ez utóbbi sem vonatkozik azonban az ingatlanfedezettel biztosított hitel-megállapodásokra.

A fent kifejtettekből következően a perbeli kölcsönszerződés még abban az esetben sem tartozna a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 tv.) által szabályozott szerződések körébe, ha az alperes belföldi székhelyű pénzintézet lenne. Helyesen foglaltak tehát állást a perben eljáró bíróságok, amikor a peres eljárást lefolytatva érdemben döntöttek az eljárás felfüggesztése helyett. A DH1 tv. 16. §-a alapján a per felfüggesztésének ugyanis nem álltak fenn a feltételei. A fentiekre és a felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel a Kúria szükségtelennek tartotta annak vizsgálatát, hogy az alperes határon átnyúló szolgáltatást nyújtott-e.

A perben eljáró bíróságok - a felek nyilatkozatára tekintettel - a szerződést a magyar jog alkalmazásával fogyasztói szerződésként bírálták el, így a 1978. évi 2. törvényerejű rendelet 5/C. §-át sem sérti a jogorvoslati ítélet.

Gfv.VII.30.079/2015/6.

I. A nyilvános értékesítés szabályaitól eltérhet a felszámoló, ha a várható bevétel és az értékesítés költségei közötti különbség kisebb, mint 100.000 Ft.

II. A Cstv. 56. § (1) bekezdésében szabályozott kifogás eltér a Cstv. 51. §-ában található kifogástól, előterjesztésének határidejében, céljában, a kifogással támadható intézkedésben.

III. Ha a felszámolás kezdő időpontjában az adós vagyonaiba vámraktárban elhelyezett áru is beletartozik, a felszámolónak a Cstv. értékesítésre vonatkozó szabályain kívül figyelemmel kell lennie a Vámkódex rendelkezéseire is.

A felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértések alapján az felülvizsgálati eljárásban az alábbi jogkérdések merültek fel:

1) Felmondható-e a felszámoló által a vámáruraktárban tárolt árura vonatkozó raktározási szerződés oly módon, hogy a felszámoló a vám és egyéb közterhek kifizetése nélkül az áru kiadását követeli a raktározótól?

2) Milyen feltételek fennállása esetén tekinthet el a felszámoló az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 49. § (1) bekezdésében szabályozott kötelező értékesítési eljárásoktól és döntése vizsgálható-e a kifogás alapján indult eljárásban?

3) Felszámolási költségnek minősülhet-e a vámáruraktárban való őrzés költsége?

4) A felszámolási költség elszámolása

Ad 1.) A Kúria elsőként megállapította, hogy a vámáruraktárban elhelyezett, Kínából származott árura a 2913/92/EGK rendelet (a továbbiakban: Közösségi Vámkódex) alkalmazandó.

Az eljárás irataiból megállapíthatóan a jogerős végzésben rögzített eljárás, mely szerint a felszámolónak akár perrel ki kell kényszerítenie a raktározótól a vagyontárgyak kiadását, a jelen ügyben nem volt alkalmazható, mert az adós vagyona a Vámkódex 37. cikke (2) bekezdése és 79. cikke szerint – a vám eljárás lefolytatásáig – belföldön nem volt szabadon forgalomba hozható. Helytállóan hivatkozott a felszámoló arra, hogy a Cstv. rendelkezéseit a Vámkódexben írtakkal együtt kell alkalmazni, a felszámoló sem jogosult arra, hogy az EU-n kívüli árunak minősülő terméket belföldön értékesítse anélkül, hogy annak vámjogi sorsát ne rendezné.

A Kínából behozott ingóságok, a fent hivatkozott cikkek szerint, vámjogi szempontból nem minősültek közösségi árunak, tehát nem voltak a rendes szabályok szerint értékesíthetőek addig, amíg a vám eljárást a beraktározó meg nem indítja, annak a költségeit meg nem fizeti. Figyelemmel arra, hogy a felszámolás alatt álló adósnak semmilyen pénzeszköze nem volt, az adós nevében a vámáruraktárban őrzött ingóságokat nem tudta vám eljárás alá helyezni. Amennyiben a felszámoló az adós nevében nem rendezte volna a nem közösségi áru jogi sorsát, akkor a hivatkozott Vámkódex 182. cikk (1) bekezdése alapján a vagyontárgyak megsemmisítésére kerülhetett volna sor, az adós felszámolás hatálya alá eső vagyona nem lett volna kiadható.

Ad 2) A Cstv. 49. § (1) bekezdése alapján a felszámoló - a körülmények felmérését követően - jogosult eltérni a kötelező értékesítési eljárási szabályoktól, ha úgy ítéli meg, hogy előre láthatólag az értékesítés során várható bevétel és az értékesítés költségei közötti különbség kisebb lesz, mint 100.000 Ft. Ezt a döntését azonban meg kell indokolnia a hitelezők, illetve a bíróság előtt, esetleges utólagos elszámoltatás esetén. Önmagában nem teszi jogszabálysértővé a döntését az, ha végül 100.000 Ft-nál nagyobb különbséget jelentő bevételt sikerül elérnie, de ezt minden esetben egyedileg kell megítélni.

A felszámoló által a pályázattól, illetve árveréstől eltérő módon megkötött szerződés érvénytelenségére csak a Cstv. 49. § (5) bekezdése alapján indított perben lehet hivatkozni, és az eltérésre lehetőséget adó feltételeket csak ott lehet vizsgálni. A Cstv. 49. § (1) bekezdésének megsértését a felszámolási eljárást lefolytató bíróság a kifogás alapján indult nemperes eljárásban nem állapíthatja meg, mert megállapításra irányuló kifogás előterjesztésének nincs helye.

Jelen esetben a felszámoló - a körülményekre tekintettel - úgy ítélte meg, hogy a költségek és a bevételek közötti különbözet várhatóan kevesebb lesz 100.000 Ft-nál, és erre hivatkozással megkötötte a szerződést, mely szerződésnek az érvényessége a fent kifejtettek szerint ebben az eljárásban nem vizsgálható.

Ad 3) A jogerős végzés szerint a vitatott 1.760.000 Ft nem tekinthető felszámolási költségnek, mert nem a felszámoló bízta meg a vámáru tárolásával a S. Kft-t, és nem az adós gazdasági tevékenységével összefüggésben keletkezett a követelés, mert az adós nem végzett a felszámolás során semmilyen tevékenységet.

A Vámkódex 201. cikke a vámtartozás keletkezéséről szól. A szabad forgalomba hozáskor a beraktározottnak ki kell fizetnie a vámot és egyéb közterheket - amely valóban a szabad forgalomba

bocsátáskor keletkezik -, és a vám kifizetése esetén a raktárból való elvitelhez ki kell fizetnie a tárolási díjat is, amely a vámraktárban történt őrzés díja.

A Kúria nem értett egyet azzal az állásponttal, hogy pusztán azért, mert nem a felszámoló bízta meg a raktározót, a felszámolás során történt raktározás miatt felmerült költség ne minősülhetne felszámolási költségnek. A felszámolási eljárásban ugyanis nem csak azok a költségek minősülhetnek felszámolási költségnek, amelyek az adós eredetileg végzett főtévekenységének folytatásához kapcsolódnak, hanem a Cstv. 57. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a gazdasági tevékenység ésszerű befejezésével kapcsolatos költségek is.

Tévesen hivatkozott ugyanakkor a felszámoló arra, hogy a S. Kft követelése, amelyet a vételárral szemben elszámolt, valójában az adós helyett megfizetett vámköltségből, megelőlegezett áfából, felszámolás alatti időszak tárolási díjából áll. Az eljárás irataiból megállapíthatóan az adós és a S. Kft közötti adásvételi szerződés megkötésére 2013. február 4-én került sor, mely szerint a vételár 2.000.000 Ft és a raktározási költség 1.760.000 Ft. A vámhatóság azonban 2013. április 2-án már a tulajdonos S. Kft részére vámkezelte az árukat, s ezen az okiraton valóban szerepel a vámtartozás és a számított áfa összege. Ezeket a költségeket ki kellett fizetnie a S. Kft-nek a szabad forgalomba hozás érdekében, azonban e költséget eladóként majd érvényesítheti a saját vevőivel szemben, ezért ez nem vehető figyelembe a felszámolási költség elszámolásakor. Nem vitásan az áru szabad forgalomba hozásához szükséges volt ezek előzetes megfizetése, de amikor erre sor került, akkor az áruk tulajdonjoga már a S. Kft-t illette meg.

A kifejtettekből a jelen ügyre az a következtetés vonható le, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor elszámolt költség a S. Kft által felszámolt tárolási díj volt. Nem vitásan a felszámolás alatt az adós vagyonát a S. Kft tárolta és ezért tárolási díj illeti meg. Azt a kérdést azonban, hogy milyen összegű tárolási díj érvényesíthető az adóssal szemben, kizárólag az adós és a S. Kft közötti szerződés alapján lehet megválaszolni. Azt kell megvizsgálni, hogy a felek milyen módon állapodtak meg a tárolási díj megfizetésében, figyelemmel arra, hogy ebben a tekintetben a felek a szerződésük tartalmát szabadon állapíthatták meg [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 200. § (1) bekezdés].

A gyakorlatban kialakult megoldások szerint megállapodhattak olyan módon, hogy a tároláskor kell kifizetni egyben a tárolási időre számított díjat, s ebben az esetben a S. Kft be sem jelenthette volna a felszámolás megindulásakor a tárolásból eredő igényét. Ez a követelés csak a szabad forgalomba helyezéskor, az árut kivevő személyt terhelné, ezért az áru értékesítésekor ez a teher elszámolható.

Megállapodhattak azonban úgy is, hogy havonta esedékesen számlázza ki a S. Kft az adós felé a tárolásért járó díjat. Ez utóbbi esetben a felszámolás kezdő időpontját megelőző 29 hónap és 21 nap alapján - a felszámoló által állított 44 hónapból kiindulva havi 40.000 Ft-os tárolási díjjal számítva (1.760.000/44) - 1.188.000 Ft esik a felszámolás előtti időszakra, amelyet a S. Kft nem érvényesíthetett volna, miután nem jelentette be hitelezői igényét erre vonatkozóan a jogvesztő határidőn belül.

A fennmaradó 572.000 Ft a felszámolás során felmerült költségnek tekintendő, mert az az adós vagyonának megőrzésével kapcsolatos költség [Cstv. 57. § (2) bekezdés b) pont].

A vámraktárat üzemeltető a raktározatóval kötött szerződés alapján - mindaddig, amíg az árut ki nem tárolják - a tárolási díjat felszámíthatja az áru mindenkorai tulajdonosával szemben. Amennyiben tehát az áru szabad forgalomba hozás nélkül értékesítésre kerül - azaz továbbra is a vámraktárban marad, jóllehet új tulajdonosa lesz -, az addig felmerült, a raktározási szerződés alapján felszámított, ki nem elégített raktározási díjat az eladónak és a vevőnek el kell számolnia egymással.

A Kúria által a Gfv.X.30.287/2010/4. számú ítéletben kifejtett elveknek megfelelően azonban, ha a raktározató adós felszámolásának megindulása után a raktározó a felszámolás kezdő időpontjában fennálló követelését az adóssal szemben hitelezőként nem érvényesítette, hitelezői igénye bejelentésének hiányában a jogvesztő határidő bekövetkezte után [Cstv. 37. § (3) bekezdés] az adóssal szemben a követelését elveszti. Az áru értékesítése esetén az új tulajdonossal szemben - a jogelőd adóssal szembeni követelésére hivatkozással - már eredményesen nem léphet fel a tárolási díj megfizetése érdekében. A felszámolási eljárásban nem érvényesített, tárolási díjból eredő igényét tehát

az új tulajdonossal szemben sem érvényesítheti.

Jelen eljárásban azonban - figyelemmel arra, hogy az adós és a S. Kft között eredetileg kötött szerződés nem került becsatolásra - nem állapítható meg, hogyan állapodtak meg a tárolási díj fizetésében, ezért az sem állapítható meg, hogy mekkora összeg számolható el felszámolási költségként.

Ad 4) A felszámolási költség jogcímen felmerülő követelést a felszámolás alatt álló adós vagyonából a Cstv. 58. § (1) bekezdése szerint esedékességekor kell kifizetni. A Cstv. 49. § (4) bekezdése kizárja az értékesítés során történt beszámítást.

Jelen ügyben az adós felszámolási költség kifizetésével tartozott a raktározónak, míg az a vételár megfizetésével. Technikailag nem beszámítást végeztek el, mert mind a ketten számlát állítottak ki a teljes összegről. Miután a felszámolási költséget mindenképpen ki kellett volna fizetnie a felszámolónak (vagy az ad 3. pontban kifejtettek alapján annak a vevőnek, aki a kitároláskor az árut a raktározótól el kívánja hozni, azt át kellett volna vállalnia az adóstól), az egy időpontban történt fizetés nem minősül beszámításnak.

Gfv.VII.30.274/2015/7.

Deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződésben az árfolyamrést lehetővé tévő szerződéses rendelkezés tisztességtelensége miatt az egész szerződés nem válik érvénytelenné.

A felülvizsgálati kérelemben írtakra tekintettel a Kúria kizárólag azt vizsgálta, hogy az árfolyamrés alkalmazását, illetve az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tévő általános szerződési feltételek tisztességtelensége miatt a perbeli szerződés egésze érvénytelennek minősül-e.

A másodfokú bíróság a jogerős ítéletet 2013. december 6-án hirdette ki, ezért a Kúriának az akkor hatályos jogszabályi rendelkezésekre tekintettel kellett vizsgálnia a jogerős ítélet jogszerűségét. A másodfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 239. § (2) bekezdése alapján jutott arra a következtetésre, hogy az árfolyamrés alkalmazása nélkül a kölcsönszerződés teljesíthetetlen, ezért az egész szerződés semmis. A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság jogszabálysértő módon jutott erre a következtetésre, mivel az árfolyamrést lehetővé tévő szerződési feltételek tisztességtelensége miatt a kölcsönszerződés még teljesíthető maradt, figyelemmel a Ptk. 231. § (2) bekezdése szerinti diszpozitív rendelkezésre. A másodfokú bíróság tehát a jogerős ítélet meghozatalakor hatályos fenti Ptk. rendelkezésébe ütköző módon minősítette a teljes szerződést érvénytelenné, a jogerős ítélet ez okból jogszabálysértő. A Kúria csak utal arra, hogy ezt a jogértelmezést fogadta el a 2/2014. PJE határozat 3. pontja is a jogerős ítélet meghozatalát követően. A hivatkozott PJE pedig azt rögzítette, hogy miként kellett a szerződéskötés idején is hatályban volt rendelkezéseket helyesen értelmezni.

A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletnek a felülvizsgálati kérelemmel érintett, azaz a teljes szerződés érvénytelenségét megállapító részét a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és e körben az elsőfokú bíróság keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta. A Kúria ítéletének eredményeként a jogerős ítéletben megjelölt szerződéses rendelkezések érvénytelenek, a feleknek e rendelkezések nélkül kell a szerződésből eredő jogaikat és kötelezettségeiket egymás felé teljesíteniük, figyelemmel az időközben esetleg bekövetkezett változásokra is.

Munkaügyi ügyszak

Mfv.I.10.149/2015/7.

Önmagában a jogszabályon alapuló jogviszony megszüntetés indokolás hiányában sem valósítja meg a rendeltetésellenes joggyakorlást.

Az Európai Unió Bíróságának C-332/13. számú előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott végzése folytán a felülvizsgálati kérelemnek az uniós jogszabályokkal összefüggő érvelése nem képezheti a felülvizsgálati eljárás tárgyát, mivel a 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre. Ezért az Európai Unió jogának megsértésére történő hivatkozás

alapján a felmentés jogellenessége nem állapítható meg.

A hivatkozott Szociális Charta nem része az uniós jognak, hanem nemzetközi egyezmény (2009. évi VI. törvény), azonban annak 24. cikke alkalmazására Magyarország nem vállalt kötelezettséget, ezért az erre történő felperesi hivatkozás nem alapos.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.V.35.013/2015/7.

A vámhatóságoknak biztosítaniuk kell a közösségi vámjogszabályok helyes alkalmazását a tarifális

A felperes kérelmének benyújtásakor hatályos Vtv. nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely kimondta volna, hogy utólagos ellenőrzéssel lezárt időszakba tartozó vámáru-nyilatkozat nem módosítható a 2913/92/EGK rendelet (Vámkódex) 78. cikke szerint, és olyat sem, amely bármely egyéb okból kizárta volna a Vámkódex 78. cikke és 236. cikke szerinti eljárások lefolytatását, amelyek közösségi jogszabályi rendelkezések és kötelezően alkalmazandók a tagállamokban.

A Kúria már a Kfv.VI.35.203/2013/7. és a Kfv.V.35.022/2014/7. számú ítéleteiben is rámutatott arra, hogy a vámhatóságoknak biztosítaniuk kell a közösségi vámjogszabályok helyes alkalmazását. Abban az esetben pedig, ha a vámeljárás során nem helytállóan került sor a tarifális besorolás alkalmazására, illetve ezt az utólagos ellenőrzés sem tárta fel, akkor meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a jogszerű állapot helyreállítása érdekében. Az előzőekben megjelölt ítéletek utalnak a C-288/09. és a C-289/09. számú egyesített ügyben hozott ítéletre is, mégpedig akként, hogy az ebben kifejtett jogértelmezés a tarifális besorolás kapcsán érdemben irányadó, ezért nincs jelentősége az alperesi jogelőd által hivatkozott végrehajtási rendeleteknek, illetve a konkrét vámeljárások időpontjának. Az Európai Unió Bírósága (EUB) ítéletéből következően a perrel érintett időszakokkal kapcsolatos vámeljárásokban is az EUB ítéletének megfelelően kell értelmezni a Kombinált Nomenklatúrát. Az alperesi jogelőd érvelésével ellentétben az EUB ítéletei azt tartalmazzák, hogy a vámhatóságnak érdemben kell vizsgálnia, hogy szükséges-e a Vámkódex 78. cikke szerinti vámáru-nyilatkozat módosítás, helyes volt-e vagy sem az alapvámkezelés során alkalmazott vámtarifaszám, avagy a módosítás iránti kérelemben megadott vámtarifaszám a helytálló.

A rendelkezésre álló adatok szerint a felperes azért kezdeményezte a vámáru-nyilatkozatok módosítását és a vám visszatérítését, mert a vámhatóság elutasította az ismételt ellenőrzés iránti kérelmét. A jelen perben keresettel, illetve felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatok elbírálásánál nincs ügyszámú jelentősége annak, hogy a Kúria a Kfv.V.35.022/2014/7. számú ítéletében hatályon kívül helyezte az ismételt ellenőrzésre irányuló kérelmet elutasító másodfokú jogerős hatósági határozatot, és e körben a másodfokú hatóságot új eljárásra kötelezte, mert jelen ügyben a bíróságoknak kizárólag eljárásjogi kérdésben kellett döntenie, azaz abban, hogy a hatóságnak érdemben kell-e vizsgálnia a vámtarifaszámok helyességét és ennek alapján a vámáru-nyilatkozatok módosításának, illetve a vám visszatérítésének szükségességét. Mindebből pedig az következik, hogy ha a vámhatóság az időközben lefolytatott ismételt ellenőrzés keretében már elvégezte a perben felülvizsgálni kért határozatokkal érintett vtsz. számok helytállóságának vizsgálatát, illetőleg az ebből következő vámvisszatérítést, akkor e körben a jelen ügyben elrendelt új eljárás során már nem kell érdemi intézkedést hoznia a jogszerű állapot helyreállítása érdekében.

Kfv.V.35.479/2015/5.

Az adólevonási jog alapbizonylata a számla és nem adózó adóbevallása.

Az Európai Unió tanácsának a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006. november 28-i 2006/112/EK Irányelve a X. címben tartalmazza az adólevonás szabályait. A 168. cikk a) pontja alapján az adóalany, amennyiben a termékeket és szolgáltatásokat az adóköteles tevékenységének folytatása szerinti tagállamban adóköteles tevékenységéhez használja fel, jogosult az általa fizetendő

adó összegéből levonni a részére más adóalany által teljesített vagy teljesítendő termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás után az ebben a tagállamban fizetendő vagy megfizetett hea-t. A 178. cikk a) pontja értelmében az adóalany adólevonási joga gyakorlásához azt a feltételt kell teljesítenie, hogy a 168. cikk a) pontjában említett, termékértékesítéshez vagy szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó adólevonáshoz a XI. cím 3. fejezete 3-6. szakaszának megfelelően kiállított számlával rendelkezik.

Az uniós szabályozással azonosan rendelkezik a 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.), amely 120.§-ának a. pontja értelmében abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany - ilyen minőségében - a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódóan egy másik adóalany - ideértve az Eva. hatálya alá tartozó személyt, szervezetet is - rá áthárított. Az Áfa tv. 127.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon a 120.§ a) pontjában említett esetben a nevére szóló, az ügylet teljesítését tanúsító számla.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 15.§-ának (3) bekezdése alapján a könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállóknak is megállapíthatóknak kell lenniük (a valóság elve). Az Sztv. 166.§-ának (2) bekezdése értelmében a számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállóknak kell lennie.

Az ellenőrzés folyamán a tényállást az adóhatóság köteles tisztázni és bizonyítani (2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 97.§ (4) bekezdése), az adóbevallási alapbizonylataival azonban az adózónak rendelkeznie kell, és azt a revízió részére át kell adnia. Törvényi előírás (Art. 14.§) az adózók részére a bizonylat kiállítása és megőrzése, a nyilvántartások vezetése és az adatszolgáltatás. Az Art. részletesen meghatározza (44.§) a nyilvántartás, könyvvezetés szabályait, a bizonylatok megőrzésének a rendjét (47.§). Az ellenőrzést az adóhatóság az adó, a költségvetési támogatás alapjának összegének megállapításához szükséges iratok, bizonylatok, könyvek, nyilvántartások - ideértve az elektronikusan tárolt adatokat is -, az adózó által a könyvei, nyilvántartásai vezetéséhez, valamint a bizonylatok feldolgozásához alkalmazott szoftverek, informatikai rendszerek, számítások és egyéb tények, adatok, körülmények megvizsgálásával folytatja le, iratait és az adózással összefüggő adathordozói az adózó köteles az adóhatóság rendelkezésére bocsátani.

Az adóbevallás egy formanyomtatvány, amely az adózó azonosításához, az adóalap, a mentességek, a kedvezmények, az adó, a költségvetési támogatás alapja és összege megállapításához szükséges adatokat tartalmazza (Art. 31.§). E formanyomtatványon teljesíti az adózó az adóbevallási kötelezettségét (Art. 14.§), azonban az adólevonási jog alapbizonylata nem az adóbevallás, hanem a számla, amelyben foglaltakat további okiratok (a könyvelés anyaga, szerződés, teljesítés igazolás, egyéb okiratok) igazolják.

Az adózó azzal, hogy adóbevallási kötelezettségét teljesítette, nem bizonyította - mert a hatályos jogi szabályozás szerint az adóbevallás-formanyomtatvánnyal nem lehetséges -, hogy az adóbevallásában szereplő, a levonható áfa-ra vonatkozó adatok a valósággal egyező tényeken és jogszerű adózói magatartáson alapulnak. Az adólevonási jog alapbizonylatai (számlák) és az azok hitelességét igazoló, kapcsolódó dokumentumok (könyvelés) nélkül adólevonási jog nem gyakorolható, annak jogszerűsége (nincs mit-mivel összevetni) nem ellenőrizhető, amelyet az adóhatóság és az elsőfokú bíróság helytállóan állapított meg.

Az adózó adóbevallása nem az adólevonási jog alapbizonylata. Az adózó az adóbevallása alapjául szolgáló okiratok átadásának elmulasztásával nem igazolta, hogy az adólevonás jogát gyakorolhatta volna, illetve azt jogszerűen tette, mulasztása jogkövetkezményét viselni köteles.

Kfv.I.35.606/2015/7.szám

A Kúria elsődlegesen rögzítette, hogy az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ügyben alkalmazandó az 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban Áfa tv.) mellett a vonatkozó közösségi norma (2006/112

irányelv), és annak értelmezésére vonatkozó Európai Unió Bírósága (továbbiakban Bíróság) gyakorlata is.

A Bíróság már több döntésében kifejtette, hogy a gazdasági tevékenységek több, egymást követő cselekményből állhatnak, és az előkészítő tevékenységeket - mint amilyen például az eszközök beszerzése - a gazdasági tevékenységek közé kell sorolni. A HÉA semlegességének elve megköveteli, hogy a vállalkozás érdekében teljesített és működésének megkezdését szolgáló első beruházási kiadások gazdasági tevékenységnek minősüljenek, és ellentétes lenne ezzel az elvvel, ha a gazdasági tevékenység például csak a beszerzett tárgyi eszköz tényleges hasznosításának időpontjában, tehát az adóköteles jövedelem keletkezésekor kezdődne meg. Bármely más értelmezés a gazdasági szereplőt anélkül terhelné a gazdasági tevékenysége során felmerülő HÉA költségével, hogy lehetőséget adna neki a HÉA levonására, és önkényesen tenne különbséget a gazdasági tevékenység megkezdése előtt és folyamán felmerülő beruházási kiadások között. (C-268/83. sz. ügyben hozott ítélet 22-23. pontjai, a C-280/10. sz. ügyben hozott ítélet 28-29. pontjai, C-257/11 ügyben hozott ítélet 26-27. pontjai)

A Bíróság szerint bárkit, aki ilyen, jövőbeni gazdasági tevékenységhez (gazdasági tevékenység megkezdéséhez) szorosan kapcsolódó és ahhoz szükséges beruházási cselekményeket valósít meg, az Irányelv értelmében adóalanynak kell tekinteni. (C-280/10. sz. ügyben hozott ítélet 30. pontja) A fentieket összefoglalva tehát a levonási jog gyakorlása akkor is jogszerű, ha ténylegesen nem jön létre olyan adóköteles tevékenység, illetve bevétel, amihez közvetlenül kapcsolható lenne a beszerzés, de maga a beszerzés egyébként nyilvánvalóan, kétségtelenül a tervezett adóköteles gazdasági tevékenység érdekében valósult meg.

A Bíróság a gazdasági tevékenység jövőbeni megkezdésére irányuló szándék vonatkozásában pedig azt rögzítette, hogy az adólevonási joggal élni kívánó szervezet/személy feladata ennek igazolása.

A fenti megállapítások konkrét ügyre történő alkalmazásakor a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes a perbeli ingatlant a jövőbeni adóköteles gazdasági tevékenységéhez kívánja-e felhasználni, és melyek azok a bizonyítékok, mely ezt a szándékot igazolják. E bizonyítási kötelezettségének a felperes eleget tett. Már az adóhatósági eljárásban is csatolta a társaság erre vonatkozó taggyűlési határozatát, illetve az építési és használatbavételi engedélyeket, melyek az ingatlan jövőbeni hasznosításának célját alátámasztották. Ezeket a dokumentumokat a Bíróság az adóköteles gazdasági tevékenység végzésre irányuló szándék objektív kifejeződésének tekintette a C-257/11 számú ügyben (33-35.pontok). Ekként a Kúria is elegendő bizonyítéknak fogadta el. Az adóköteles gazdasági tevékenység folytatását pedig megbízási szerződések bemutatásával valószínűsítette a felperes. Az, hogy a beruházás megkezdésekor csupán felnőttoktatási tevékenységet végzett, nem zárja ki, hogy a jövőben a beruházás megvalósulásával az általa a keresetben is hivatkozott törvény hatálya alá tartozó képzéseket szervezzen, és ezek megvalósításához hasznosítsa épületét.

Az Áfa tv. 11. § (2) bekezdés a) és ezzel összefüggésben a 134. § (1) bekezdésére történő alperesi hivatkozás téves. Az alperes az Áfa tv. 120. § a) pontja szerinti adólevonási jog gyakorlásának feltételeit is helytelenül értelmezte, az adólevonási jog gyakorlásához a jogszabályi előírás nem követeli meg, hogy az „adózó már most adót fizessen”, hanem azt hogy azt az adóköteles gazdasági tevékenységéhez hasznosítsa, a jövőbeni hasznosítás megvalósulását a felperes pedig a fentiek szerint bizonyította, így jogosult a számlákban szereplő áfa levonására. A fentiekkel ellentétes alperesi és bírósági álláspont sérti az Áfa tv. 120. § a) pontjában foglaltakat és ellentétes az Irányelv 168. cikkében írtakkal.

Kfv.V.35.682/2015/5.

Az utólagos könyvelésbe vétel mellőzésére a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdése értelmében csak 4 együttes jogszabályi feltétel teljesülése esetén van lehetőség.

A 2913/92/EGK tanácsi rendelet (Vámkódex) 220. cikkében, de a 239. cikkében előírtaknak is az a célja, hogy azokra az esetekre korlátozódjon, amelyekben az utólagos megfizetés indokolt, és összeegyeztethető a bizalom elvével (C-250/91. 46. pontja). Ebből következően a jogszabályi feltételek mindkét cikk esetében szigorúan, korlátozottan alkalmazandók (C-48/98.52.pontja, C-

38/07.60.pontja, C-552/08.53.pontja, C-375/07. 57. pontja, T-282/01. 55. pontja, T-332/02. 42. pontja). A két rendelkezés azonban eltér egymástól. A Vámkódex 220. cikk (2) bekezdése kizárólag a megfizetésre való határozathozatal kimenetelét befolyásoló szempontok megalapozottságára vonatkozó jogos bizalmat kívánja védeni. A Vámkódex 239. cikke pedig általános méltányossági záradékot tartalmaz (C-552/08.32. pont).

A felperes kérelmének teljesítésére, azaz az utólagos könyvelésbe vétel mellőzésére csak a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés (b) pontja szerinti 4 együttes jogszabályi feltétel teljesülése esetén van lehetőség. Mivel a felek egyetértettek abban, hogy a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti 4 jogszabályi feltétel közül a 1. alatti jelen ügyben megállapítható, a Kúriának kizárólag a többi, azaz a 2-4. alatti jogszabályi követelmények fennállása tekintetében kellett állást foglalnia.

A Vámkódex 220. cikk és 239.cikk esetben vizsgálendő feltétel, a „nyilvánvaló hanyagság” kapcsán ugyanazokat a kritériumokat kell alkalmazni (C-156/00. 92. pontja, C-375/07. 59. pontja, C-48/98. 52. és 54. pontjai, C-250/91. 22. pontja). Annak megállapításához, hogy fennáll-e a „nyilvánvaló hanyagság”, figyelembe kell venni a hiba természetét, jellegét és a gazdasági szereplő szakmai tapasztalatát, gondosságát (C-38/07. 40.pontja), mert a vámhatóság hibája nem mentesíti a gazdasági szereplőt a saját hanyagságának következményei alól (C-38/07. 50. és 65. pontjai, C-48/98. 57. pontja). A vámhatóság hibája a perrel érintett esetben azért állapítható meg, mert a vámeljáráások során nem végzett fizikai áruvizsgálatot, amely feltárhatta volna a felperes által alkalmazott tarifális besorolás helytelenségét. A nemzeti vámhatóságokat azonban ésszerűen nem lehet arra kötelezni, hogy minden szállítmányt fizikailag megvizsgáljanak. Az áruk nemzetközi kereskedelme a gyakorlatban lehetetlenné teszi az összes vámáru fizikai ellenőrzését, és a vámáru nyilatkozat elfogadása nem fosztja meg az illetékes vámhatóságot attól a lehetőségtől, hogy utólagos ellenőrzést folytasson le (T-332/02. 78. pontja). A jelen ügyben rendelkezésre álló adatok nem utalnak arra, hogy a vámhatóságban az utólagos ellenőrzésig a tarifális besorolás téves volta kapcsán gyanú merült fel, illetve merülhetett volna fel. A vámhatóság terhére ezért nem állapítható meg olyan súlyos mulasztás, ami megerősíthette, megkönnyíthette volna a felperes számára a téves tarifális besorolás alkalmazását.

A vámkötelezett csak akkor hivatkozhat a hiba nem észlelhető voltára, jóhiszeműségére, ha bizonyítani tudja, hogy az adott kereskedelmi műveletek során kellő körültekintéssel járt el (C-552/08.57. pontja).

A 8517 és 8525 vámtarifaszámok tekintetében az Európai Unióban nem merültek fel viták, problémák, rendezést igénylő kérdések. A vámáru nyilatkozattevőknek továbbá gondosan kell eljárniuk, különösen igaz ez a gyakorlott gazdasági szereplőkre (T-75/95. 43.pontja, T-332/02.3. pontja). A felperes a rendelkezésre álló adatok szerint tapasztalt, gyakorlott gazdasági szereplőnek minősül. Ilyennek kell tekinteni ugyanis az egyszerűsített vámkezelési vagy árutovábbítási eljárások igénybe vételére szóló engedélyek, illetve a gazdasági vámeljáráásokra szóló engedélyek jogosultját, aki tevékenységét hosszú ideje, kellő szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek közreműködésével végzi.

Az alperesi jogelőd, a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan hivatkozott arra, hogy a felperesnek volt kellő oka arra, hogy kételkedjen tarifális besorolása helytállóságában, és arra is, hogy a felperesnek ténylegesen merültek fel kétségei (Az utólagos ellenőrzést megelőzően ugyanis a felperes több olyan számlát kapott, amelyek a helyes vámtarifaszámot tartalmazták, de nem kért kötelező tarifális besorolást, és tevékenységi engedélyének kiterjesztése iránt is olyan kérelmet terjesztett elő, amelyben már a helyes vámtarifaszámot jelölte meg). A hiba a felperes által észlelhető volt, a vámhatóság terhére értékelhető, a felperes által alkalmazott téves tarifális besorolást megerősítő ellenőrzésekre pedig nem került sor. A felperesnek szakmai tapasztalata és az előzőekben megjelölt adatok miatt is kételkednie kellett volna tarifális besorolása pontosságában, észlelnie kellett volna a hibát, de nem kért kötelező érvényű tarifális felvilágosítást, tehát nem járt el körültekintően.

A kötelezettnek a vámáru nyilatkozatra vonatkozó hatályos jogszabályokban meghatározott valamennyi nemzeti és közösségi rendelkezést be kell tartania. A kötelezett felel a nyilatkozatai szerinti adatok pontosságáért, az általa csatolt okmányok hitelességéért, és az áruknak a szóban forgó eljárás alá vonásával járó, erre vonatkozó valamennyi kötelezettség betartásáért a Közösségi Vámkódex végrehajtásáról szóló 2454/93/EGK bizottsági rendelet 199. cikke és az ezzel összhangban álló nemzeti jogszabály, a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló

15/2004.(IV.5.) PM rendelet 73.§-a értelmében. Téves tehát az elsőfokú bíróság álláspontja, mely szerint valamely Kombinált Nomenklátúra szerinti vámtarifaszám feltüntetésével, a kötelezett már teljesíti az előzőekben ismertetett kötelezettségét.

Nem helytálló az a megállapítása sem, hogy a vámhatóság ellenőrizte a perrel érintett termékeket, illetve ezek tarifális besorolását, és egyetértett a felperes által alkalmazott tarifális besorolással. A felperes az ügyben rendelkezésre álló adatok szerint az árnyilatkozatokon nem pontos adatokat tüntetett fel, és az engedélyezés során sem szolgáltatott adatokat a vámhatóságnak arra nézve, hogy a mobiltelefonokba kameramodulokat épít be. Mivel a felperes által a perrel érintett árukra alkalmazott 8517 vámtarifaszám nem tartalmaz kameramodult, a felperes nem adta meg a szükséges és pontos információt a vámhatóságnak. A felperes nem teljesítette a vámáru nyilatkozatra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket sem, mert a kameramodulok tekintetében nem a hatályos Kombinált Nomenklátúra szerinti helyes vámtarifaszámot alkalmazta. A tapasztalt, gyakorlott szakmai, gazdasági szereplő felperes, mivel nem tisztázta a nem közösségi áru áruosztályozása körében felmerült, általa tudott ellentmondásokat, nem hivatkozhat arra, hogy a vámáru-nyilatkozatok kitöltésekor jóhiszeműen járt el.

Az alperesi jogelőd határozata nem jogszabálysértő, mert az utólagos könyvelésbe vétel mellőzésének a Vámkódex 220. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti 4 együttes feltételéből 3 nem teljesült. Az utólagos könyvelésbe vétel mellőzése valóban a vámhatóság hibájából eredt (1. feltétel). A tapasztalt szakmai szereplő, a felperes azonban tevékenysége és a vámáru nyilatkozatok kitöltése során nem járt el kellő körültekintéssel, „nyilvánvaló hanyagságot” tanúsított, nem tett eleget a vámáru nyilatkozatra vonatkozó hatályos szabályoknak sem, ezért alaptalanul hivatkozott jóhiszemű eljárására (2-4. feltétel). Mindezek miatt az alperesi jogelőd az utólagos ellenőrzés eredményeként a felperest jogszerűen kötelezte 1.065.315.277 Ft vám megfizetésére.

Kfv.V.35.785/2014/5.szám

Tesztautó beszerzésének áfa-ja, továbbértékesítési cél, számviteli nyilvántartása, után a cégautóadó fizetése kérdésekről döntés

A 2006/112/EK Irányelv (a továbbiakban: HÉA Irányelv) „Adólevonás X. Címé”-ben az 1. (Az adólevonási jog keletkezése és hatálya) és a 2. (Arányos levonás) fejezetét követő 3. fejezetnek tárgya az adólevonási jog korlátozása. A 3. fejezet 176. cikke szerint az első albekezdésben említett rendelkezések hatálybalépéséig a tagállamok fenntarthatnak minden olyan korlátozást, amelyet az 1979. január 1-jén, vagy – a Közösséghez az említett időpontot követően csatlakozó tagállamok esetében – a csatlakozás időpontjában hatályos nemzeti jogszabályaik előírnak. Az 1992. évi LXXIV. törvény (régí Áfa tv.) 33.§ (2) bekezdés b) pontja tartalmazta a személygépkocsi beszerzését terhelő előzetesen felszámított áfa levonásának tilalmát, ahogyan a 13.§ (1) bekezdés 15. pontjában a továbbértékesítési cél meghatározását, és Magyarországnak az Európai Unióhoz történt csatlakozását [2004. május 1.] követően: 2008. január 1-jén hatályba lépett 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) is rendelkezik az adólevonási jogot korlátozó szabályai között arról [124.§ (1) bekezdés d) pont], hogy nem vonható le a személygépkocsit terhelő előzetesen felszámított áfa, és a 259.§ 22. pontja pedig definiálja a továbbértékesítési célt.

Az Áfa tv.-nek az adólevonási jog korlátozását szabályozó 124.§-ához főzött törvényi indokolás szerint az Áfa tv. „alapjául szolgáló Irányelvből hiányzik azon kiadások részletes felsorolása, amelyek adólevonásra nem jogosítanak, éppen ezért - az Irányelv rendelkezésének megfelelően - fenntarthatók azok a nemzeti jogszabályokban előírt korlátozások, amelyek egy tagállamban a Közösséghez történő csatlakozás időpontjában hatályban voltak. A törvény ennek figyelembe vételével a taxatív felsorolt termékek és szolgáltatások esetében az adólevonási jogot kizárja, vagy korlátozza, függetlenül attól, hogy azt az adóalany a gazdasági tevékenységéhez szerzi be, veszi igénybe vagy sem.”

A felperes a régi és az új Áfa tv. idézett fenntartható korlátozásainak az Irányelvvel való ütközését jogszabályokkal alátámasztottan nem igazolta. Az Áfa tv. 124.§ (1) bekezdés d) pontjában foglalt főszabály tehát, hogy a személygépkocsi beszerzését terhelő áfa nem vonható le. A jogalkotó azonban az Áfa tv. 125.§-ában az adólevonási jog korlátozása alól kivételeket enged, így a 124.§-tól eltérően az

előzetesen felszámított adó levonható, ha a termék igazoltan továbbértékesítési célt szolgál [Áfa tv. 125.§ (1) bekezdés].

Az Áfa tv. alkalmazásában [259.§ 22. pont] továbbértékesítési cél: a mástól szerzett termék saját használat vagy egyéb módon történő hasznosítás nélküli értékesítése, amely értékesítéskori használati értékében legfeljebb csak a kereskedelemben szokásos értékváltozás miatt tér el a szerzéskori használati értékétől.

Nem képezte a peres felek között vita tárgyát, hogy a perbeli 6 darab személygépjárművet a felperes tesztautóként használta (felülvizsgálati kérelem 6. oldal: „a vevők kipróbálási szándéka miatt használta, azok futásteljesítménye a kipróbálás miatt növekedett”). A továbbértékesítési célú értékesítés törvényi definiálása a beszerzéstől az értékesítésig tartó időszakra határozza meg a termék állapotát (hogy mit nem lehet vele tenni), és az értékét, amelyből következően nem elégséges a vevő részéről azt állítani egy árura, hogy azért vásárolta meg, mert tovább akarta adni azt, a terméknek a továbbértékesítéskor meg kell felelnie a törvényi előírásoknak (saját használat vagy egyéb módon történő hasznosítás nélküli állapotban lehet eladni, a kereskedelemben szokásos értékváltozás miatti értéken).

A felperes tesztautóinak a saját használata, illetve egyéb módon történő hasznosítása, és emiatt a kereskedelemben nem szokásos értékváltozásuk eredményeként a továbbértékesítési cél vonatkozásukban nem teljesült. Az ítélet megfelelően tartalmazza, hogy a „saját használat vagy egyéb módon történő hasznosítás nélküli értékesítés” törvényi meghatározás nem engedi meg, azaz tiltja továbbértékesítési céllal történő beszerzés esetén a használatot, hasznosítást, amellyel összefüggő értékcsökkenés nem a szokásos értékcsökkenés.

Az áfa halmozódás elkerülésének törvényi szabályozására hívta fel a figyelmet az alperes akkor, amikor az Áfa tv. 87.§ b) pontját idézte, azt, hogy mentes az adó alól a termék értékesítése abban az esetben, ha az értékesítést megelőzően a termékhez kapcsolódó előzetesen felszámított adó a 124.§ és 125.§ szerint nem vonható le.

A felperes saját magatartása miatt a tesztautóként használt autókra a továbbértékesítési cél törvényi feltételeit nem teljesítette, amelynek - figyelemmel arra, hogy az Áfa tv.-ben főszabály szerint a személygépkocsi beszerzését terhelő áfa nem vonható le, azonban a jogalkotó az adólevonási jog korlátozása alól kivételeket enged (pl.: továbbértékesítési célú értékesítés), amely kivételszabály az adózó-felperes magatartása miatt nem teljesült és így beszerzésére a főszabály vonatkozik - nem az a következménye, hogy a jogi szabályozás uniós normákba ütköznék. A felperes saját elhatározása alapján használta a beszerzett autót tesztautóként, mely magatartásának eredményeként - és nem az adóhatóság téves jogértelmezése miatt - került ki a kivétel-szabályozás alól.

Kfv.III.37.942/2015/5.szám

A magyar adatvédelmi hatóság joghatóságát megalapozza, ha a külföldi székhelyű felperes tartós jelleggel, akár csekély mértékű valós és tényleges tevékenységet folytat belföldön, amely keretében adatkezelésre sor kerül.

A Kúria által kezdeményezett előzetes döntéshozatal tárgyában az Európai Unió Bírósága a 2015. október 1. napján kelt C-230/14. számú ítéletében a letelepedés fogalmát a C-131/12. számú Google Spain és Google ítélethez képest is kiterjesztőbben értelmezte. A Bíróság úgy határozott, hogy a 95/46 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi az attól eltérő tagállam személyes adatok védelmére vonatkozó szabályozásának alkalmazását, mint ahol ezen adatok kezelője be van jegyezve, amennyiben ezen adatkezelő tartós jelleggel olyan, akár csekély mértékű valós és tényleges tevékenységet folytat e tagállam területén, amelynek keretében ezen adatkezelésre sor kerül. Míg annak meghatározásához, hogy olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, a fenti eset áll-e fenn, a kérdést előterjesztő bíróság különösen figyelembe veheti egyrészt azt, hogy az említett adatkezelő azon tevékenysége, amelynek keretében a szóban forgó adatkezelést végzi, az ezen tagállam területén található ingatlanokra vonatkozó, e tagállam nyelvén megfogalmazott hirdetéseket megjelentető weboldalak üzemeltetéséből áll, és e tevékenység

következésképpen főként, vagy akár teljes mértékben az említett tagállamra irányul, másrészt pedig azt, hogy ezen adatkezelő olyan képviselővel rendelkezik az említett tagállamban, aki az e tevékenységből eredő követelések behajtásával, valamint az érintett adatok kezelésével kapcsolatos hatósági és bírósági eljárásokban az adatkezelő képviselétével van megbízva. Az ezen adatkezeléssel érintett személyek állampolgárságának viszont nincs jelentősége. Az ítélet 16. pontjában utal arra a Bíróság, hogy az alperes új tényekre is hivatkozott az előzetes döntéshozatali eljárásban, így az alperes állítása szerint a felperes semmilyen tevékenységet nem folytatott székhelyén, Szlovákiában, valamint több alkalommal egyik tagállamból a másikba helyezte át székhelyét, illetve követelése behajtása céljából bankszámlát nyitott Magyarországon, és folyó ügyei intézésére postafiókkal rendelkezett e tagállamban, ahonnan a postát rendszeresen felvették és elektronikus úton továbbították számára.

Az Európai Unió Bíróságának ítélete alapján az alperes joghatóságát megalapozza, ha a felperes adatkezelő tartós jelleggel olyan, akár csekély mértékű valós és tényleges tevékenységet folytat Magyarországon, amelynek keretében ezen adatkezelésre sor kerül.

Ebben a körben az alperes a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban, és az előzetes döntéshozatali eljárás keretében is olyan új tényeket adott elő, amelyek relevánsak lehetnek a joghatóság megállapítása szempontjából, azonban e tények tényleges fennállását sem az eljárás bíróság, sem az alperes nem vizsgálta eljárása során. Így például a Kúria előtti eljárásban merült fel először, hogy a felperesnek képviselője van Magyarországon, míg az Európai Unió Bírósága előtt hivatkozott az alperes először arra, hogy a felperes bankszámlát tart fenn Magyarországon.

A Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) bekezdése alapján bizonyítás felvételének nincs helye, így ezen új tények fennálltának vizsgálata, és a joghatóság kérdésének eldöntése a Kúria előtt folyó eljárásban nem lehetséges. Mindezek alapján a Kúria az alperesi határozatot hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján indokolásának módosításával hatályában fenntartotta.

Az alperesnek az új eljárása során elsőként azt kell vizsgálnia, hogy a bírósági eljárások folyamán felmerült új tények fennállnak-e és ezek alapján a felperes tevékenysége megfelel-e a Európai Unió Bíróságának ítéletében foglalt, az alperesi joghatóság megállapításához szükséges feltételeknek. Abban az esetben, ha az alperes ezek vizsgálata alapján megállapítja joghatósága fennállását, úgy kizárólag ezt követően folytathatja le - az eljárás bíróság iránymutatása alapján - a megismételt eljárást és hozhatja meg új határozatát.

1. Haász Éva és Szabó Gabriella Magyarország elleni ügye (11.327/14. és 11.613/14. sz. egyesített ügy)¹⁵

A kérelmezők 2012. augusztus 6-án egy balatoni kirándulásról hazatérőben úgy döntöttek, hogy az éjszakát a kocsijukban, egy Fiat Puntóban töltik, egy tagyoni magánház parkolójában. Az éjszaka folyamán egy polgárőr kiszúrt egy Fiat Puntot, amely gyanúsán körözött a falu körül. Értesített egy szolgálaton kívüli rendőrt, és ketten indultak a Fiat Punto keresésére. Észrevették a járművet egy autóbeállóban, és körülbelül egy méterre megálltak. Mindkét férfi kiszállt a kocsijukból, és futni kezdtek a kérelmezők kocsija felé. Az első kérelmező megrémülve, amikor látta, hogy két civil ruhás ember rohan feléje, megpróbált elhajtani. A rendőr az autó felé integetett azt kiabálva, hogy „Rendőrség! Állj!”, és figyelmeztető lövést adott le. Majd még két lövést adott le az autóra, a második kevésbé hibázta el a második kérelmező fejét. A rendőr végül eltette a fegyvert, és igazolta magát, és ekkor vált világossá, hogy az esemény félreértésen alapult.

Az ügyészség nyomozást indított. A kérelmezőket kikérdezték, más tanúkat is meghallgattak és egy igazságügyi fegyverszakértő szakvéleményét is beszerezték. Egyidejűleg a rendőr felettese, megvizsgálva fegyverhasználatot, arra a következtetésre jutott, hogy bár nem állt szándékában a kérelmezők életét veszélyeztetni, intézkedése szakszerűtlen volt. Az ügyészség 2013. július 13-án a nyomozást megszüntette úgy találva, hogy a fegyverhasználat jogszerű volt a felé haladó jármű által keltett veszélyre tekintettel, és elfogadta a rendőr előadását, miszerint azért lőtt, mert azt hitte, hogy társának az élete veszélyben van. A kérelmezők panaszt nyújtottak be az eljárás megszüntetése ellen, amit elutasítottak.

A kérelmezők – valójában az Egyezmény 2. cikkére hivatkozással – azt sérelmezték, hogy túlzott erőszakot alkalmaztak velük szemben olyan körülmények között, ahol az nem volt feltétlenül szükséges, veszélyeztetve az életüket; továbbá azt is állították, hogy a hatósági vizsgálat nem volt megfelelő, különösen azzal érvelve, hogy nem tisztázták, hogy vajon az erőszak feltétlenül szükséges volt-e.

A Bíróság először is megállapította, hogy az a tény, miszerint első kérelmező ellen¹⁶ alkalmazott erőszak nem volt halálos, nem zárja ki az Egyezmény 2. cikke szerinti panaszának érdemi vizsgálatát. Még ha a rendőrtiszt nem is akarta őt megölni, az irányába leadott lövés, amely kevésbé vétette el a második kérelmező fejét, súlyos sérülés okozásának vagy az élet kioltásának komoly veszélyével járt. Így az első kérelmező egy olyan magatartás áldozata, amely jellegénél fogva veszélyeztette az életét, és ezért az Egyezmény 2. cikke alkalmazható volt.

Bár a rendőri intézkedés nem volt előre tervezett, ez nem olyan eset volt, amikor a rendőrnek a pillanat hevében egy váratlan helyzetre kell válaszolnia, mivel az egész esemény nagyrészt a rendőr saját magatartásának következményeként zajlott le. Ilyen körülmények között, amikor az potenciálisan halálos erőszakhoz folyamodás szükségessége egy rendőr döntéseinek és intézkedéseinek eredményeként merül fel, ezek a döntések ugyanolyan mértékben vonják maguk után az állam felelősségét, mint a rendőrségi műveletek tervezése és ellenőrzése.

A rendőr annak érdekében lépett közbe, hogy megállítsa a kérelmezők autóját, minthogy azt hitte: fennáll a veszélye annak, hogy társát elgázolják. Miután felfedezte az autót, a rendőr megállapította, hogy semmi jele sincs bűnöző magatartásnak. Nem volt azonnali cselekvésre szükség, sem őrizetbe vétel, sem bűncselekmény megelőzése érdekében.

¹⁵ Az ítélet 2016. január 13-án vált véglegessé.

¹⁶ A Bíróság a második kérelmező panaszát elfogadhatatlannak nyilvánította.

Megközelítve a kérelmezőket és elzárva gépkocsijuk útját a rendőr nem fordított figyelmet arra a tényre, hogy az autóban ülő személyeket a rendőrség nem körözi, és nem jelentenek ismert veszélyt. A kérelmezők nem tudhatták, hogy az autóhoz közeledő férfiak polgárőrök, minthogy azok civil ruhában voltak, nem volt jelvényük és jelöletlen autót vezettek. Az autó megközelítése látható azonosító nélkül a sötétben és az autó útjának elzárásával fenyegető helyzet létrehozása a felelős az autóban ülők kiszámíthatatlan válaszána elöidézéséért. Ezen túlmenően, a két férfi magatartására bármely felettes utasítása vagy felügyelete nélkül került sor.

Összegezve, a rendőr cselekménye a lövések előtt nem volt indokolt a fennálló veszély természetével kapcsolatosan elérhető információk fényében, és nem olyan módon hajtották végre, hogy a lehető legkisebbre csökkentésük annak veszélyét, hogy a helyzet egy olyan életveszélyes helyzetbe forduljon át, ami a fegyverhasználatban tetőzik. A fentiekre tekintettel a Bíróság megállapította az Egyezmény 2. cikke anyagi jogi vetületének megsértését.

Az eset nemzeti hatóságok általi értékelése – ami nem tartalmaz semmilyen bírósági ténymegállapítást – arra korlátozódott, hogy megvizsgálja, vajon a rendőr a vitatott lövésekkel bűncselekményt követett-e el, az eset tágabb összefüggéseinek és az ahhoz vezető események vizsgálata nélkül. Így például nem vizsgálták azt, hogy az alperesek követésének és megállításának műveletét milyen módon hajtották végre, és azt, hogy ez milyen hatást gyakorolt a fegyverhasználat szükségességére. Az akár halálos kimenetelű erőszak alkalmazása szükségességének vizsgálata ezért nem volt alapos és hatékony, így az Egyezmény 2. cikke eljárási jogi vetületét is megsértették.

A Bíróság az első kérelmező javára 15.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Rui Pedro Valada Matos Das Neves Portugália elleni ügye (73.798/13. számú ügy)¹⁷

A Lisszaboni Városi Tanács 1990. december 10-én gyakornokként vette fel a kérelmezőt. Ezt követően a kérelmezőt egy évente meghosszabbított szerződés keretében építészként foglalkoztatta. A kérelmező 1998-tól egy városfejlesztési program összehangolásáért felelt a lisszaboni polgármester alá rendelt tanácsadó testület keretein belül. A Városi Tanács 2002. július 30-án megszüntette a testületet, és a kérelmező munkaszerződését felmondta.

A kérelmező 2003. június 9-én keresetet nyújtott be a közigazgatási bíróságon a lisszaboni polgármester ellen, azt kérve, hogy ismerjék el munkaszerződését, legyen jogosult a tájépitészeti tanácsadó szakmai jogállásra, és fizessék meg elmaradt fizetését, költségtérítését és ezen összegek kamatait. Az ügyet áttették a Lisszaboni Közigazgatási és Adóügyi Bíróságra. 2006 és 2008 között a kérelmező számos alkalommal érdeklődött az ügy állása felől. 2012. július 11-én panaszt tett az eljárás elhúzódása miatt. A bíróság 2013. március 5-én meghozott ítéletében a kérelmező javára döntött. A lisszaboni polgármester fellebbezett. A kérelmező elkésettségre hivatkozva kérte a fellebbezés elutasítását. A bíróság 2013. május 27-én megszüntette a másodfokú eljárást.

A kérelmező – az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésére hivatkozással – sérelmezte, hogy a Lisszaboni Közigazgatási Bíróság előtti polgári per nem fejeződött be ésszerű időn belül, továbbá – az Egyezmény 13. cikkére hivatkozással azt, hogy nem volt olyan hazai jogorvoslat, amely feljogosította volna az eljárás eltúlzott hossza miatti kártérítésre.

A Bíróság észlelte, hogy az eljárás 2003. június 9-én kezdődött, amikor a kereseti kérelmet előterjesztették a Lisszaboni Közigazgatási Bíróságon, és 2013. május 27-én fejeződött be, amikor a Déli Központi Közigazgatási Bíróság megszüntette az eljárást. Az eljárás tehát 9 évig 11 hónapig és 20 napig tartott. Figyelembe véve az eljárás elhúzódásával kapcsolatos esetjogát, és a munkaügyi jogvitákban szükséges különleges gondosságát, a Bíróság úgy ítélte, hogy az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésében foglalt „ésszerű idő” követelményét nem teljesítették. Így megállapítható az Egyezmény megsértése.

¹⁷ Az ítélet 2016. január 29-én vált véglegessé.

A Bíróság kiemelte, hogy a hazai jog biztosít egy jogorvoslati eszközt, amely segítséget nyújt az ésszerű időn belüli bírósági döntéshez való jog megsértése esetére (2007. december 31-ei 2007. évi 67. törvény 12. §-a). A kérelmező nem vette igénybe ezt a jogorvoslatot.

A Bíróság emlékeztetett, hogy a hazai jogorvoslat kimerítésének szabálya azon a feltevésen alapul, hogy az állított jogsértés tekintetében van a gyakorlatban és a jogszabályok szerint is elérhető, hatékony hazai jogorvoslat.

A *Martins Castro és Alves Correia de Castro Portugália elleni ügyében* hozott 2008. június 10-ei ítéletében a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó jogorvoslat nem tekinthető „hatékony”-nak az Egyezmény 13. Cikke értelmében. Felhívta az alperes államot, hogy tegye meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy nemzeti döntések összhangban legyenek a Bíróság esetjogával. A Bíróság további 48 ügyben erősítette meg a *Martins Castro és Alves Correia de Castro Portugália elleni ügyében* kifejtett álláspontját, és kiemelte, hogy jelenleg is nagyjából 180 eljárás elhúzódásával kapcsolatos Portugália elleni ügy van folyamatban előtte. Végül rámutatott arra, hogy a Miniszterek Bizottsága még nem fejezte be az említett ítélet végrehajtásának felülvizsgálatát.

Annak megállapítása érdekében, hogy a szóban forgó jogorvoslat lehetővé tette-e a kérelmező számára hogy az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésére alapított panasza megfelelő orvoslást nyerjen, a Bíróság megfelelőnek ítélte a közigazgatási bíróságok jelenlegi gyakorlatának újabb vizsgálatát, az esetjogában lefektetett követelmények fényében.

A Bíróság észlelte, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság joggyakorlata az elmúlt néhány évben jelentős mértékben fejlődött és megszilárdult a hazai jogrendszeren belül, különösen a 2013. november 27-ei ítélet óta, ezért a szóban forgó jogorvoslatot bizonyos mértékű jogbiztonsággal ruházta fel. A szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti kereset ezért hatékony jogorvoslatnak minősül, és azt igénybe kell venni annak érdekében, hogy az Egyezmény 35. cikkének 1. bekezdésében foglalt követelményeket teljesítsék.

A Bíróság azonban rámutatott arra, hogy a jogorvoslat hatékonyságát arra az időpontra tekintettel értékelte, amelyen a kérelmet előterjesztették. Amikor egy jogorvoslat a joggyakorlat változásának eredménye, az egyéneknek megfelelő időt kell hagyni, hogy megismerkedjenek a vonatkozó döntéssel. Ezen időtartam hossza a körülményektől, különösen a határozat számára biztosított nyilvánosság szintjétől függően változik. A jelen ügyben a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság 2013. november 27-ei ítélete 2014. május 27-én, hat hónappal meghozatala után vált jogerőssé, és ettől kezdve vált tanulmányozhatóvá a bírósági határozatok elektronikus adatbázisában. Ezzel összhangban ez volt az az időpont, amelytől kezdve a kérelmező az Egyezmény 35. cikkének 1. bekezdése értelmében köteles lett volna igénybe venni a szóban forgó jogorvoslatot. A kérelmező 2013. november 25-én terjesztette elő kérelmét, jóval 2014. május 27-e előtt. Akkoriban a jogorvoslat még nem nyerte el a Bíróság által megkövetelt szintű bizonyosságot. Továbbá, ma már nem tud ilyen keresetet indítani, mivel a hároméves jogvesztő határidő már eltelt.

A Bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezőnek nem róható fel, hogy elmulasztotta igénybe venni a szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti keresetet, ahogyan azt a hazai jog előírja, és úgy ítélte, hogy az Egyezmény 13. cikkét megsértették.

A Bíróság a kérelmező javára 11.830,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bfv.III.1.085/2015/18.

Az Európai Unió tagállama által hozott ügydöntő határozat vonatkozásában a "ne bis in idem" elve és a "res iudicata" hatás közvetlenül érvényesül; a külföldi ítélet érvényének elismerése annak nem feltétele. Következésképp az újabb ügyben eljáró bíróságnak kell összevetnie a külföldi ítélet és a magyarországi vád tényállást, és személyi és tárgyi egyezőség esetén az eljárást meg kell szüntetnie.

Jelen ügyben az volt az eldöntendő kérdés, mi a „res iudicata” hatása, és ez eltérő-e akkor, ha a korábbi ítélet külföldi.

A kérdés felmerülésének alapfeltétele a korábbi jogerős elítélés. Alaki és anyagi jogerő-hatás kiváltására egyaránt csak a bíróság ügydöntő határozata képes. A Be. 257. § (1) bekezdés második mondata szerint a bíróságnak az a határozata az ügydöntő, ami a vádról, illetve a vád alapján folyó eljárás lezárásáról (megszüntetéséről) érdemben határoz. A Be. XIII. Fejezet II. Címe ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatait kimerítően felsorolja; ezek közé tartozik az ítélet (ha a bíróság a terheltet bűnösnek mondja ki vagy felmenti) és az eljárást megszüntető végzés (Be. 329.-332. §).

A bíróság - mint más hatóság - határozatának főszabályként kötőereje van, ami azt jelenti, hogy a saját határozatát nem változtathatja meg (egyszerű kötőerő). Az alaki jogerő azt jelenti, hogy az egyébként kötőerővel rendelkező határozat ellen rendes jogorvoslatnak nincs helye; tehát más által sem változtatható.

Az anyagi jogerő pedig azt jelenti, hogy a bíróság az ügyben véglegesen döntött; tehát az ügy eldöntése iránt újból nem indítható eljárás; a döntés bizonyítottságot jelent, végrehajtható. Büntetőügyben az anyagi jogerő szempontjából - értelemszerűen - az jelent ügyet eldöntő rendelkezést, ami a vádról, illetőleg a vád alapján folyó eljárás lezárásáról (megszüntetéséről) érdemben és végérvényesen dönt. Ezáltal jut ugyanis kifejezésre a büntetőjog alkalmazásának véglegessége, és érvényesül a „ne bis in idem” elve, valamint a „res iudicata” joghatása.

Az anyagi jogerő-hatás tehát kettős: pozitívan alapja a büntetőjogi főkérdésben hozott ítéleti döntés véglegeségének, bizonyosságának, valamint - végrehajtható rendelkezés esetében (tehát a felfüggesztő és felmentő rendelkezések kivételével) - a végrehajthatóságnak. Negatívan pedig kizáró hatása van, ami a többszöri eljárás tilalmában („ne bis in idem”) ölt testet. A törvény főszabályként tiltja a már jogerősen elbírált bűncselekmény miatt ugyanazon személy ellen - a perújítást, felülvizsgálatot és a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati eljárás lefolytatását, továbbá a Be. 349. § (2) bekezdése szerinti, összefüggő ok alapján való újbóli döntés esetét kivéve - az újabb büntetőeljárást. Mindez egyaránt vonatkozik a felmentő és a bűnösséget megállapító ítéletre.

A tilalom indoka a személyi szabadságjogok alkotmányos védelme, ami jelentős mértékben a büntetőeljárás által biztosított. Senkit nem szabad újból felelősségre vonni, ha a (korábbi) jogerős ítélet tárgya ugyanaz, mint ami miatt az újabb büntetőeljárás indulna. A kizáró hatást - azaz azt a kérdést, hogy kire és mire terjed ki a többszöri eljárás tilalma - a személyi (alanyi) és tárgyi terjedelem szempontjából kell vizsgálni. Ez ad feleletet arra a kérdésre, hogy milyen esetekben zárja ki a jogerő az újabb eljárást.

Mindkét szempontból a tettazonosság szabályai alkalmazandók. A többszöri eljárás tilalma alanyi vonatkozásban személyazonosságot feltételez, csak azt a személyt védi, aki a megelőző büntetőeljárás (akár elítélt, akár felmentett) terheltje volt. A kétszeres büntetés elhárítása érdekében a törvény kizárja, hogy ugyanazért a cselekményért ugyanazon, már egyszer felmentett személy másodszor is büntetőjogi felelősségre vonható, vagy a már egyszer elítélt ugyanazért a cselekményért másodszor is megbüntethető legyen. A tárgyi terjedelmet illetően a kizáró hatás érvényesüléséhez a jogerős ítélettel befejezett és a később meginduló büntetőeljárás tárgyának azonosnak kell lennie. Ha az előbbi jogerős ítélet tényállása ugyanazt a történeti eseményt öleli fel, mint amely az utóbbi eljárás tárgya, ez utóbbinak nincs helye. Ehhez azonban szükséges a két történeti esemény azonossága, mert eltérő történeti esemény már nem gátolja az újabb eljárás lefolytatását.

A tettazonosság tehát két történeti tény, eseménysorozat azonosságát, az ítélet és a vád viszonyában pedig azt a követelményt jelenti, hogy a vád és az ítélet ugyanarra a történeti eseményre vonatkozzék, a vád és az ítélet tényei azonosak legyenek. A tettazonosság akkor valósul meg, ha az ítélet azokon a tényeken alapul, amelyeket a vád magában foglal; ellenben a tettazonosság hiányzik, ha az ítélet olyan tények megállapítását nem tartalmazza, amelyek miatt vádat emeltek. A tettazonosság kapcsán az ítélezési gyakorlat csak azt kívánja meg, hogy a vád és az ítélet ugyanazt a tényt, eseménysorozatot és eredményt rögzítse, de nem jelenti, hogy a vád és az ítélet tényállása a legapróbb részletekig mechanikusan egyező legyen. (EBH 2005/1199.; BJD 9440.; BH 2005/7.; BH 2011/245.)

A tettazonosság jelentősége egyfelől az ítélet és a vád viszonyában, valamint védekezési jog gyakorlásában áll; másfelől a jogerő terjedelmének és a többszöri eljárás tilalmának meghatározásában. Ekként a tettazonosság kérdésének felmentő ítéletnél is jelentősége van. A tettazonosságra vonatkozólag a korábbi jogerős ítélet tárgyává tett történeti eseménysorozatot kell összemérni az új eljárás tárgyának történeti eseménysorozatával.

A Be. 6. § (3) bekezdés d) pontja többszöri eljárás tilalmával kapcsolatban

- egyfelől a „terhelt cselekménye” kifejezést használja, ami értelemszerűen a „vád tárgyává tett cselekmény”, s ekként az újabb eljárásra,
- másfelől a „már jogerősen elbírálták” megjelölés pedig a korábbi jogerős ítélettel befejezett eljárásra utal.

Amit korábban a bíróság elbírált, azt az ítélet tárgyává tette. Ez nem mindig azonos a korábbi vád tárgyával. A kizáró hatás terjedelmének szempontjából nem a korábbi, hanem az újabb vád terjedelme bír jelentőséggel.

Az összemérést az újabb eljárás (esetleg: vád) tárgyául és a korábbi ítélet tárgyául szolgáló ténybeliség között kell elvégezni. Lényeges a történetileg lejátszódó eseménysor azonossága. A többszöri eljárás tilalmának egyik alapja tehát az új és a régi eljárásban a terhelt azonossága, a másik pedig a két eljárás tárgyának azonossága; vagyis az elkövető és a magatartása által meghatározott azonos eljárástárgy. A kizáró hatás olyan tényekre érvényesül, amelyeket a bíróság a korábbi ítéletben ténylegesen elbírált, akár a vád tárgyai voltak, akár nem.

Lehetséges viszont az új eljárás olyan tények alapján, amelyek - mint önálló tények, mint más történeti eseménysorozat elemei - kívül álltak a korábban már elbírált történeti eseménysorozaton, illetve az új történeti eseménysor a jogerős ítélet után játszódott le.

A tettazonosságnak ez az eljárásjogi értelme nem azonos az anyagi büntetőjogi egység fogalmával. Lehetnek cselekmények, amelyek az anyagi jogi szemszögből nézve halmazati viszonyban állnak egymással, de azért az eset körülményei szerint mégis egy egységes történeti eseményhez tartoznak. A bírói gyakorlat lényegileg az egység és a többség közötti megkülönböztetés anyagi jogi kereteit használja fel a kizáró hatás terjedelmének megítélésénél. Amennyiben a jogerős ítélet meghozatala előtt véghezvitt, de utóbb ismertté vált cselekmény a már az ítéletben megvizsgált és elbírált cselekménnyel együtt belefér egy egységes bűncselekmény fogalmába, mint amilyen a természetes és a folytatólagos egység esete, akkor a jogerős ítélet általában ezt az újonnan felderített cselekvést is magában foglalja, és ez a terhelt másodszori elítélését megakadályozza.

A későbbi eljárás tárgyául szolgáló egyes rész-cselekmények újabb elbírálását tehát a korábbi elbírálás jogereje megakadályozza. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az egységbe tartozó egyes rész-cselekményeket csak egységesen lehet elbírálni, az egyes rész-cselekmények tárgyában külön ítélet nem hozható (6/2009. BJE). Bűncselekményi többség esetén azonban a jogerőre emelkedett ítélet, amely a halmazatba beleférő egy vagy több bűncselekmény tekintetében döntött, már nem zárja ki ugyanannak a személynek olyan más bűncselekményért való büntetőjogi felelősségre vonását, amelyet a jogerős ítélet még nem értékelt.

Ha azonban ugyanannak az elkövetőnek egy cselekménye több bűncselekményt valósít meg, a bíróság viszont csak az egyikben állapította meg a terhelt bűnösségét, az ítélet jogereje a másik bűncselekményben való bűnösség megállapítását célzó újabb büntetőeljárást a Be. 6. § (4) bekezdése értelmében kizárja. Az ekként téves minősítésben megnyilvánult törvénysértés - önmagában - tovább nem orvosolható. Ha pedig az első ügyben meghozott ítélet jogerőre emelkedése után derültek ki olyan tények, amelyek egy korábbi bűncselekmény megállapítását indokolják, perújításnak van helye. Ehhez képest pedig jelen ügyben - az anyagi jogerő mindezen joghatása (tehát a „ne bis in idem” és a „res iudicata”) szempontjából - közömbös, hogy a korábbi (elítélő) ítélet más joghatóság alatt keletkezett.

Ezt egyértelművé teszi az Európai Bíróság

- C-187/01. számú ügyben hozott döntése, miszerint a kétszeres büntetés tilalmának elve nem feltételezi a tagállamok büntető törvényhozásának harmonizációját vagy közelítését, továbbá

- a C-436/04. számú ügyben hozott döntése, miszerint sem az Európai Unió működéséről szóló Szerződés büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködéséről szóló VI. Címének, sem a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezménynek nincs olyan rendelkezése, mely az utóbbi egyezmény 54. Cikke szerinti „ne bis in idem” elv alkalmazását harmonizációtól, vagy akár csak a tagállamok büntetőjogi szabályainak közelítésétől tenné függővé. Ez az elv tehát szükségképpen feltételezi a nemzeti jogszabályok harmonizációjának hiányában azt, hogy minden részes állam elismeri a más részes államban hatályos büntetőjog alkalmazását, még akkor is, ha saját nemzeti jogának alkalmazása eltérő eredményre vezetne.

Ugyanakkor le kell szögezni - éppen ezen határozatok alapján - azt is, hogy a „ne bis in idem” elv esetében, eltérően a Polgári Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. Cikkének (7) bekezdésétől (ENSZ Egyezségokmány) és az emberi jogokról szóló európai egyezmény (Egyezmény) 7. kiegészítő jegyzőkönyvének 4. Cikkétől, nem a bűncselekmény-fogalom használatos, hanem az adott történeti tényállásnak, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő körülmények együttesének az azonossága minősül irányadó szempontnak, függetlenül a tényállás jogi minősítésétől és a védett jogi tárgytól.

Ehhez képest a történeti tényállás azonosságának végérvényes mérlegelése a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság feladata, amelynek arról kell határoznia, hogy a történeti tényállás egymáshoz időben, térben és tárgyak szerint elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének minősül-e.

Mindezek alapján rámutat a Kúria arra, hogy

- más, amikor a külföldi ítélet érvényét ismeri el a nemzeti joghatóság és

- más, amikor a nemzeti joghatóság a külföldi ítélet anyagi jogerő-hatásának érvényét állapítja meg.

A külföldi ítélet érvényének elismerése a külföldi ítélet hazai végrehajtásának, végrehajthatóságának a lehetőségét teremti meg. A külföldi ítélet anyagi jogerő hatása érvénye megállapítása viszont az újabb büntetőeljárás, ismételt elítélés akadálya. Ekként teremthető összhang abban, hogy a felmentő ítélet érvényének elismerésére nincs mód, viszont a felmentő ítélet is alapja a „ne bis in idem” elvnek. A kettő nem feltételezi egymást. Ugyanakkor a „res iudicata” hatás érvénye feltételezi a tettazonosság - már kifejtettek szerinti - megállapításának lehetőségét és tényét.

Kétségtelen, hogy jelen esetben a jogerős ügydöntő határozat nem rögzíti a vád szerinti tényállást, ugyanakkor - amint a vád törvényességének kérdésében - a felülvizsgálat tényálláshoz kötöttsége ez esetben sem akadálya, hogy az iratok alapján vizsgálható legyen az egyébként kizárólag eljárásjogi indokokon alapuló jogi álláspont helyessége. Így jelen ügyben az iratok tartalma alapján megvan az eljárást megszüntető végzés felülvizsgálhatóságának alapja.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Mfv.I.10.149/2015/7.

Önmagában a jogszabályon alapuló jogviszony megszüntetés indokolás hiányában sem valósítja meg a rendeltetésellenes joggyakorlást.

A jogvita eldöntése szempontjából a K.M.C. kontra Magyarország, és az Emberi Jogok Európai Bírósága által más ügyekben hozott - és a felülvizsgálati kérelemben megjelölt - határozatoknak sem volt perdöntő jelentősége. Ezekben az ügyekben ugyanis a Magyar Államnak a jogalkotás során megvalósított jogsértése nyert megállapítást, amelyeket azonban az Alkotmánybíróság határozatával maga is rögzített, és annak orvoslásáról rendelkezett „pro futuro” jelleggel.

Polgári ügyszak

Pfv.V.21.167/2015/6.

Nem minősül előszerződésnek a keretszerződés, ha nem tartalmazza a később kötendő egyedi szerződések valamennyi lényeges eleme tekintetében a felek megállapodását.

A felülvizsgálati kérelem általánosító megfogalmazásából nem tűnik ki, hogy a felperes álláspontja szerint a bíróság mivel sértette meg a kétoldalú meghallgatás, a tisztességes eljárás, a jogvita pártatlan elbírálásának követelményét, vagy az Alaptörvényben biztosított esélyegyenlőséget. Ugyancsak nem állapítható meg, hogy milyen összefüggésben hivatkozik a felperes a nemzetközi kötelezettségek szerinti Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkében foglalt elvek megsértésére.

A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a bíróság a perbeli jogvita elbírálásához szükséges bizonyítást a megfelelő eljárási szabályok betartásával lefolytatta, az eljárás garanciális szabályai nem sérültek, és a bíróság a felek jogvitájában megalapozott ítéletet hozott. A jog által több szempontból is tiltott tevékenységben való alperesi közreműködés kikényszerítése pedig nyilvánvalóan nem lehet a bíróság feladata.

Pfv.IV.21.596/2015/7.

A jóhírnévsértés vizsgálata körében a sérelmezett közlést szöveggörnyezetében értékelve kell megítélni a kereset megalapozottságát.

A Kúria az elégtételadás jogerős ítélettel elrendelt módjával nem értett egyet, ezért ehelyett a jogsértést megállapító rendelkezés az Önkéntes Tűzoltóság honlapján történő közzétételére kötelezte az alperest, mert ez megfelelő erkölcsi elégtételként szolgál a sérelmet szenvedett felperes számára.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága döntésére való hivatkozás jelen esetben nem irányadó, mert a jogsértést és annak objektív jogkövetkezményeként az elégtételadást nem véleménynyilvánítás, hanem valótlan tényállítás miatt alkalmazta. Emellett az önkéntes tűzoltóság honlapján való elégtételadásra kötelezés nem jelent szükségtelen és aránytalan jogkövetkezményt.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.II.37.510/2015/5.

I. A rendőrségnek pusztán a gyülekezési törvény alapján oszlatási kötelezettsége nem keletkezik, a tömegrendezvényen előálló körülményeket mérlegelheti.

II. Csapaterő alkalmazása esetén a rendőr egyénileg nem intézkedhet.

A Kúria előjáróban rögzíti, hogy az 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 11.§ (2) bekezdése szerint a rendőrség a szervező kérésére köteles közreműködni a rend biztosításában, ilyen kérés azonban a szervező részéről nem érkezett. Ennek ellenére a rendőrség a közrend védelme érdekében felkészült a rendezvény biztosítására, e körben számos előzetes intézkedést tett, úgymint a települést közbiztonsági szempontból átminősítette, fokozott ellenőrzést rendelt el, közlekedésrendészeti intézkedéseket fogantatosított, végrehajtási tervet készített. Ezek közül is kiemelendő a cigány származású lakosság képviselőivel való egyeztetés, mely során a rendőrség javasolta e csoport tagjainak elszigetelését, a házaik védelmében való maradást (végrehajtási terv 1.4. pontja, művelési terv 1.4. és 1.5. pontja), amelynek ellenére a cigány lakosság - az iratanyag részét képező felvételek tanúsága szerint - a félelem minden jele nélkül, a kerítések felkapaszkodva követte az eseményeket.

A felperes tévedett a tömegoszlatás elmaradása tekintetében akkor, amikor a Gytv. 2.§ (3) bekezdésére és a 14.§ (1) bekezdésére hivatkozott. A Gytv. 12.§ (1) bekezdése az oszlatás alkalmazását kivételes intézkedésnek tekinti, és olyan rendezvények esetén teszi lehetővé, amelyek fokozott kockázattal, illetőleg várhatóan súlyos következményekkel járhatnak. A vizsgált rendezvény a megjelölt szervező által előre bejelentett, a hatóság által tudomásul vett gyűlés volt, amelyre végrehajtási tervvel, rendbiztos közreműködése mellett, csapaterő alkalmazásával készült a rendőrség.

A Gytv. elsődleges célja a véleménynyilvánítási szabadság biztosítása, mivel a vélemény kifejezésének joga mindenkit megillet, függetlenül a gyűlésre okot adó közéleti esemény jellegétől, idejétől. E jog szükségtelen korlátozása, illetőleg lehetőség szerint erőszak alkalmazása nélküli biztosítása a főfeladat. A Gytv. oszlatásra vonatkozó rendelkezése e szabadságjog kivételes korlátozását lehetővé teszi ugyan, de magából a törvény céljából és szelleméből is levezethető, hogy nem kógens rendelkezés, ennek folytán a rendőrségnek önmagában a Gyvt. alapján nem állt fenn

oszlatai kötelezettsége, legfeljebb lehetősége.

Hangsúlyozandó, hogy a békés gyülekezéshez való jog kaphat védelmet, a rendőrségnek a rendezvény körülményeit alapul véve kell döntenie, elsősorban erőszak nélkül kell elérnie a törvényes rend biztosítását. Az érdekek, körülmények mérlegelése során szerepet kap az is, hogy a gyűlések alapvetően konfrontatív jellegűek. Ezért a gyűlés megtartásából eredő konfliktus, és az alapvető jog gyakorlásával szükségszerűen együtt járó alapjogi korlátozások (pl. szabad mozgás rövid ideig tartó korlátozása) nem elegendő indokok a gyülekezési jog korlátozására.

A Kúria ezen túlmenően rámutat arra, hogy a rendőrség tevékenységének jogszabályi alapját az 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) teremti meg, ezért az oszlatás elrendelésének kapcsán az Rtv. szabályaihoz képest a Gytv. háttér-jogszabály. A rendőrség tehát jogszerűen vette figyelembe az Rtv. 16.§ (1) bekezdése alapján a 15.§ (2) bekezdésében megfogalmazott arányosság követelményét, és ezért az oszlatás lehetőségét mérlegelhetette. E körben alapvető szempont volt - miként ez a bíróságok több eseti döntésében is kifejtésre került (Kfv.II.29.121/2011/7., Kfv.IV.37.690/2009/7., EBH.2010. 2276.) -, hogy a rendezvény elvesztette-e békés jellegét vagy sem. A felvételek és az iratanyag alapján is megállapítható volt, hogy a rendezvényen voltak békétlenségek, azok azonban különböző helyszínen és időben, egymástól elszigetelten történtek, nem voltak összehangoltak, rövid időn belül befejeződtek. Az alapvető jogok biztosának AJB-6234/2012. számú ügyben adott jelentése III./B. pontjában (12. oldal) is megállapította, hogy „bár történtek erőszakos cselekmények (kődobálás) a felvonulás alatt, a rendezvény összbenyomása nem vált erőszakossá, vagyis az nem veszítette el békés jellegét.” Így az elsőfokú bíróság indokoltan jutott arra a következtetésre, hogy a demonstráció összességében nem veszítette el békés jellegét, a rendőrség a rendezvényt kézben tartotta, miként ezt a Központi Nyomozó Főügyészség 4.Nyom.210/2012. számú határozatában megállapította, annak ellenére, hogy voltak szélsőséges cselekmények, amelyeket a felperes alappal kifogásolt.

Erre figyelemmel az oszlatás törvényi feltétele hiányzott, az Rtv. 16.§ (1) bekezdés második mondata alapján helye sem lehetett, hiszen az elszigetelt erőszakos cselekmények rövid időn belül, még az esetleges rendőri intézkedések megtétele előtt, illetőleg esetenként rendőri intézkedésre befejeződtek.

Ugyanakkor megjegyzi a Kúria, hogy a rendőrségnek a szónoklatok azonnali és helyszíni elemzését nem kell elvégeznie, mivel a gyülekezés egészének, jellegének megítélése a feladata. A résztvevők „fegyverei” kiszűrésére nem volt mód, tekintettel a nagy létszámú demonstrálóra. A „fegyveres támadás” ködobálás által valósult meg, amely fegyverhez a helyszínen jutottak hozzá az elkövetők.

Megállapítható, hogy a támadások elhárítására a rendőrség sorfállal védte a célszemélyek otthonait, folyamatos kapcsolatban állt - a csapaterőre figyelemmel - a parancsnokkal, követve annak utasításait.

A rendőrség az arányosság követelményének vizsgálatánál megalapozottan hivatkozott arra, hogy az oszlatásnak súlyos következményei lehettek volna, amely a lakosság veszélyeztetését, nagyságrendekkel nagyobb kárt eredményezhetett volna, mint a rendőrség által mederben tartott, nagyrészt békés lefolyású demonstráció tovább engedése. A Kúria hangsúlyozza, hogy a helyzet értékélését, a szükséges teendőket az adott helyzetben, rövid idő alatt kellett a rendőrségnek elvégeznie, és a szakmai szempontokra tekintettel dönteni az érintettek (lakosság, demonstrálók, etnikai kisebbség) nézve legkisebb kockázattal járó intézkedés mellett, figyelemmel arra is, hogy az oszlatás elrendeléséhez szükséges jogszabályi feltételek sem voltak meg, mivel mire a csapaterő alkalmazása miatti sajátos információáramlás és utasításadás lezajlott, a ködobálás befejeződött [15/1990.(V.14.) BM rendelet 15.§-a, Rtv. 16.§ (1) bekezdése]. Éppen ezért a felperes tévedett akkor, amikor a már bekövetkezett események mellett nem tartja lényegesnek az intézkedés jövőbeni hatásának mérlegelését.

Alaptalan az a felperesi érvelés, hogy a rendőrség nem tett semmit az ő, illetve a cigány lakosság védelme érdekében, hiszen számos ismertett intézkedést végrehajtott (a különös súlyt kapott ködobálásnál pl. szoros rendőrsorfal biztosította a helyi lakosok és vagyontárgyaik biztonságát, mely védelem rövid ideig tartó elégtelen volta nem teszi semmivé az intézkedést). Az sem igaz, hogy a rendőrség célszerűségi szempontból nem oszlatta fel a rendezvényt, hiszen a megtett intézkedések kiválasztásának, illetve az egyes erőszakos események miatti fellépések szempontja a törvény által előírt arányosság volt.

A felperes kifogásolta, hogy rendőrség nem intézkedett helyben és azonnal a szabálysértéseket és bűncselekményeket elkövetőkkel szemben (kiemelés, igazoltatás, előállítás), nem lépett fel egyenként ellenük, eleget téve az Rtv. 13.§-ában foglalt általános intézkedési kötelezettségnek. Az Rtv. 13.§-ában foglalt általános kötelezettség, generális szabály, amellelt a rendőrségnek az egyéb speciális, Rtv., a 30/2011.(IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) és a 11/1998.(IV.23.) ORFK utasítás rendelkezéseit kellett követnie.

Az alperes és az elsőfokú bíróság is helyesen foglalt állást e kérdésben, tekintettel arra, hogy a rendőrség csapaterőt alkalmazva sajátos taktikát és intézkedési rendet követve járt el az Rtv. 58.§-ában és 60.§-ában foglaltak szerint, és az egyéni intézkedések helyett az együttes biztosítás módját választotta. A csapaterő alkalmazása értelemszerűen azzal a következménnyel járt, hogy az erre az intézkedésre vonatkozó speciális szabályoknak kellett érvényt szerezni, ami felülírta az Rtv. 13.§ (1) bekezdés és 33.§ (1) bekezdés előírásait. A rendőrség tehát - szintén előre megtervezetten és bejelentett módon - csapaterőt alkalmazott, amely intézkedési mód nem tette lehetővé a rendőrök számára az egyéni fellépést, a csapaterő parancsnokának utasítása szerint kellett eljárniuk [Rtv. 60.§ (1) bekezdése]. A csapaterő alkalmazása a Szolgálati Szabályzatban foglaltak betartását követeli meg a rendőrtől, ennek az iratanyag tanúsága szerint a rendőrök eleget tettek [Szolgálati Szabályzat 51.§ (1) bekezdése]. Ezen intézkedési fajta szabályainak a rendőrség megfelelt, erről tanúskodik a Központi Nyomozó Főügyészség határozata, amely a felperes panaszában foglalt felvetésekkel egyező körben vizsgálta a rendőrség tevékenységét. A Kúria az elsőfokú bírósággal egyetértve rámutat arra, hogy a csapaterő parancsnokát terhelte az arányosság követelményének való megfelelés felelőssége.

A rendőrség gondoskodott arról, hogy a szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetők felelősségre vonhatók legyenek. A történetkről a rendőrség eseménynaplót vezetett, videó- és fényképfelvételeket készített, az események után több szabálysértési és büntető eljárás indult a felelősség megállapítása céljából. Az utóbb kezdeményezett eljárások eredményessége nincs kihatással a rendezvény idején tett intézkedések jogszerűségére, mert azokat az adott körülmények tükrében és a vonatkozó jogszabályok alapján kell minősíteni.

Összességében a Kúria megállapította, hogy a rendőrség a körülményeket mérlegelve, az arányosság követelményét és a vonatkozó jogszabályokat szem előtt tartva döntött az intézkedések megtételéről, kellően alátámasztva a kiválasztott és mellőzött intézkedések szükségességét, a rendőrszakmai döntés megalapozottságát, és azt megalapozottan minősítette törvényesnek az elsőfokú bíróság.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin

Munkatárs: Dr. Ablonczy Zsuzsanna; Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna; Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.